

ЗВІТ

ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України про виконання умов контракту за 2019 р.

Для Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України 2019 рік був історично особливим, адже 17 квітня 2019 року згідно Указу Президента України №146/2019 університету було надано статус національного. Отримання статусу національного – це велика заслуга усього колективу університету, та водночас велика відповідальність та реальний стимул до подальшого росту, ще якіснішої та продуктивнішої діяльності як в освітньому, так і науковому процесі.

Упродовж звітного року в університеті здійснювався пошук нових підходів в організації роботи всіх структурних підрозділів для провадження ефективної наукової та інноваційної діяльності, міжнародного співробітництва, вступної кампанії, забезпечення належної якості освітнього процесу, лікувально-профілактичної, соціальної та господарсько-фінансової діяльності.

ТНМУ у міжнародних рейтингах. Досягнення колективу університету високо оцінені на міжнародному рівні. Центр міжнародних проєктів «Євроосвіта» в партнерстві з міжнародною групою експертів IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence презентував новий академічний рейтинг ЗВО України «Топ-200 Україна-2019», що створений відповідно до Берлінських принципів ранжування університетів. Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України посів 4 місце серед медичних університетів та 34 місце серед 200 закладів вищої освіти України. »,

У міжнародному рейтингу Webometrics ranking of world's universities, опублікованому опублікованому в серпні 2019 р., (<https://osvita.ua/vnz/rating/65258/>) Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України посів 32 місце серед 320 ЗВО України. Рейтинг Webometrics оцінює більше 24 тисяч ЗВО світу (в тому числі й 320 українських) та укладається з 2004 року однією з найбільших наукових установ Європи – Національною дослідницькою радою Іспанії.

За результатами останнього рейтингу «4 International Colleges & Universities» (<https://www.4icu.org/ua/>) університет посів друге місце серед вищих навчальних медичних закладів і сімнадцяту позицію серед 171 вишу України. Однойменна австралійська компанія 4ICU публікує свій рейтинг з 2005 року, оцінюючи понад одинадцять тисяч ВНЗ світу за популярністю їх веб-ресурсів.

Інформаційний освітній ресурс «Освіта.ua» оприлюднив консолідований рейтинг ЗВО України за 2019 рік. Згідно з ним, Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України посів перше місце серед ЗВО Тернопільської області та тридцяте місце серед 240 вишів України, покращивши свої показники порівняно з минулим роком на 4 позиції. Для складання консолідованого рейтингу ЗВО України використані найбільш авторитетні серед експертів та засобів масової інформації

рейтинги навчальних закладів України: «Топ-200 Україна», «Scopus» та «Бал ЗНО на контракт», кожен з яких використовує різні критерії оцінювання.

За результатами складання міжнародного моніторингового дослідження якості вищої медичної освіти, яке провели у формі тестового іспиту з основ медицини, наші студенти посіли перше місце серед представників інших закладів вищої освіти за найменшою кількістю негативних результатів. Іспит з серії International Foundations of Medicine (IFOM), який вимірює компетентність у фундаментальних науках з медичної практики. Це був пробний екзамен такого формату. У цьому дослідженні взяв участь 441 студент четвертого курсу медичного факультету та факультету іноземних студентів з нашого університету.

Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України посів перше місце за відсотком правильних відповідей з міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM), який студенти-медики України склали 1-3 липня 2019 року. Цей міжнародний іспит з основ медицини, що перевіряє рівень професійної компетентності із фундаментальних дисциплін, студенти склали у рамках Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Склала тест і перевіряла результати авторитетна міжнародна атестаційна агенція – Національна рада медичних екзаменаторів (NMBE, США).

ТНМУ – переможець міжнародних конкурсів, грантів, програм. Звітного року університет став переможцем у міжнародних освітніх конкурсах та отримав міжнародні гранти, зокрема, за програмою Еразмус+ «Інноваційна реабілітаційна освіта – запровадження в Україні нових магістерських програм»; українсько-швейцарському проекті «Розвиток медичної освіти в Україні», де університет представлений як заклад, що проводить підготовку і лікарів, і медичних сестер; грант на отримання лабораторного обладнання зі США в рамках програми «Instrumental Access» від неприбуткової організації «Seeding Labs», що в Бостоні, штат Массачусетс; програма Erasmus+ Key Action 2 – Capacity Building спільно з медичними університетами Португалії, Вірменії, Грузії здійснюватиметься проект «СейфМед» – Basic Clinical Skills for Patient Safety Improvement in Medical Education (SAFEMED).

У звітному році продовжується утримання нашим університетом провідних позицій на другому етапі Всеукраїнських предметних олімпіад серед медичних закладів вищої освіти. Так, 20 студентів університету стали призерами студентських олімпіад.

Державні нагороди науково-педагогічним працівникам ТНМУ. Звітного року науково-педагогічні працівники університету отримали високі державні нагороди:

- академік НАМН України, професор М.А. Андрейчин нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня;
- доцентка кафедри акушерства і гінекології № 1 Леся Романчук нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня;
- професор С.Н. Вадзюк був обраним почесним академіком Національної академії педагогічних наук України;
- професорка. О.М. Олещук – нагороджена почесною грамотою Кабінету Міністрів України;

– доцентка О.О. Шевчук – нагороджена почесною грамотою Кабінету Міністрів України;

– доцент М.І. Домбрович – нагороджений почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

У звітному році студенти та співробітники університету організували провели більше п'ятдесяти добродійних заходів, значна частина яких була спрямована на допомогу українським воїнам в зону ООС та мешканцям Донецької та Луганської областей.

КАДРОВА ПОЛІТИКА

Кадровий склад. На кінець звітнього періоду в університеті працює 667 викладачів (без сумісників), з них 91 % мають науковий ступінь: 109 докторів наук (16 %) та 497 кандидатів наук (75 %). Серед науково-педагогічних працівників вчене звання професора мають 90 особи, вчене звання доцента – 327 осіб.

Ректорат постійно сприяє захисту дисертаційних робіт працівниками університету. Продовжувалася практика преміювання дисертантів після подачі роботи до спецради в розмірі 5000 грн. і наукових керівників після отримання диплома їх дисертантами – в розмірі 10000 грн. Проводяться безкоштовний друк та переплітання дисертацій і авторефератів у видавництві університету «Укрмедкнига» та безоплатне публікування наукових статей у фахових виданнях закладу. Надаються творчі відпустки для написання дисертацій. Налагоджено статистичну обробку отриманих експериментальних даних спеціалістом наукового відділу за допомогою ліцензійного програмного забезпечення Statistica10 StatSoft з метою підвищення ефективності виконання наукових досліджень. Протягом звітнього року викладачі, студенти та співробітники мали повний доступ до наукометричної бази Web of Science з метою якомога ширшого ознайомлення з науковими журналами, що до неї входять. Підтримувалася практика преміювання науковців університету за публікації своїх наукових доробок у міжнародних фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

В університеті реалізовано підготовку науково-педагогічних кадрів шляхом навчання в докторантурі, аспірантурі, клінічній ординатурі та магістратурі.

У звітному році в докторантурі проходили підготовку 2 особи, з них 1 – на контрактну форму навчання. Докторант контрактної форми навчання достроково захистив дисертацію та був відрахований з навчання.

У 2019 р. в аспірантурі проходили підготовку 148 осіб, з них з відривом від виробництва навчалися 52 аспірантів, без відриву від виробництва – 96 аспірант. Завершили навчання в аспірантурі 4 особи, усі з них заочні аспіранти. Один заочний аспірант достроково захистив дисертацію. Усі аспіранти виконали програму, подали до офіційного захисту чи захистили дисертації у спеціалізованих вчених радах. У 2019 р. в аспірантуру зараховано 43 аспірантів (з них на очну (денну) форму – 18, на очну (вечірню) – 11, на заочну – 14 осіб).

У звітному році в клінічній ординатурі підготовку проходили 43 лікарів, з них 20 іноземних громадян. У 2019 р. завершили навчання 26 клінічних ординаторів, з них 8 іноземних громадян.

За планом підготовки науково-педагогічних кадрів у 2019 р. виконувалося 202 дисертаційних робіт (44 докторських та 158 кандидатських). Ще 100 дисертаційних роботи перебувають на етапі планування. План підготовки докторів і кандидатів наук виконано.

В університеті функціонують 3 спеціалізовані вчені ради, які приймають до захисту кандидатські й докторські дисертації за 10-ма спеціальностями.

У 2019 р. спеціалізована вчена рада Д 58.601.01 провела засідання з приводу офіційних захистів 9 докторських і 15 кандидатських дисертацій, з них:

- за спеціальністю «Хірургія» (14.01.03) – 3 докт., 3 канд.;
- за спеціальністю «Нормальна анатомія» (біологічні науки) (14.03.01) – 1 докт.,
- за спеціальністю «Нормальна анатомія» (медичні науки) (14.03.01) – 2 докт., 4 канд.;
- за спеціальністю «Патологічна фізіологія» (14.03.04) – 3 докт., 8 канд.;

У 2018 р. спеціалізована вчена рада Д 58.601.02 провела засідання з приводу офіційних захистів 1 докторської дисертації за спеціальністю «Інфекційні хвороби» (14.01.13) та 8 кандидатських дисертацій, з них:

- за спеціальністю «Акушерство та гінекологія» (14.01.01) – 3 канд.; 1 докт.
- за спеціальністю «Внутрішні хвороби» (14.01.02) – 5 канд.; 2 докт.
- за спеціальністю «Інфекційні хвороби» (14.01.13) – 1 канд.

За наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2016 р. спеціалізовану вчену раду Д 58.601.04 перереєстрували на 3 роки та надали право захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук (03.00.04 – біохімія) і кандидата біологічних наук (03.00.04 – біохімія). До ради ввійшов 21 науковець (16 докторів наук та 5 кандидатів наук).

За звітний період спеціалізована вчена рада провела засідання (з них дипломи наукового ступеня одержали 8 кандидати біологічних наук та 2 кандидати медичних наук).

На сьогодні в раду прийнято 4 дисертаційні роботи здобувачів у кандидати біологічних наук.

Резерв на посади завідувачів кафедр, ректора, проректорів на 2019 – 2020 навчальний рік затверджено на засіданні вченої ради 29 жовтня 2019 р.

На сьогодні завідувачами кафедр є 55 доктори наук, професори, 2 кандидати наук, доценти.

Завідувачі кафедр, які не мають наукового ступеня доктора наук:

1. Завідувач кафедри загальної хімії, канд. хім. наук, доц. Г.Я. Загричук
2. Завідувач кафедри стоматології ННІ ПО, канд. мед. наук, доц. В.В. Щерба

Резерв на посади завідувачів кафедр: доктори наук – 23; кандидати наук – 34, з них виконують докторську дисертацію – 24.

Середній вік завідувачів кафедр – 57 років.

Середній вік резерву – 45 роки.

Середній вік віддаленого резерву – 40 років.

Середній вік проректорів – 57 роки.

Середній вік деканів – 46 років.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукова діяльність є одним із пріоритетних напрямів функціонування університету і, як складова системи освіти, посідає провідне місце у підготовці та підвищенні професійного рівня професорсько-викладацького складу, а також у підвищенні якості підготовки студентів та формування необхідних для науково-дослідної роботи компетентностей, розвитку науково-інноваційного потенціалу університету та посилення взаємозв'язку науки і практики.

Цьогоріч науковці відзначають 165 річницю від дня народження видатного науковця та громадського діяча, ім'я якого носить наш університет – Івана Яковича Горбачевського. Ряд заходів, в тому числі науково-практичні конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини (13 червня 2019 року), Український Біохімічний конгрес (30 вересня – 4 жовтня 2019 року) та інші присвячені цій даті. Світова наука в галузі лікарської хімії ще донині живе ідеями геніального українського вченого, а деякі проблеми, поставлені ним, ще чекають свого розв'язання.

Згідно з Указом Президента України №188/2019 «Про відзначення державними нагородами України» від 4 травня 2019 року, за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові здобутки та високий професіоналізм Орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено заслуженого діяча науки і техніки України, академіка Національної академії медичних наук України, професора, завідувача кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними і венеричними захворюваннями ТНМУ Михайла Антоновича Андрейчина.

Згідно з Указом Президента України №14/2019 від 22 січня 2019 року «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Соборності України» звання «Заслужений винахідник України» отримав асистент кафедри хірургії №1, керівник патентно-інформаційного відділу ТНМУ Андрій Павлишин.

Університет отримав грант на високоякісне лабораторне обладнання зі США у рамках програми Instrumental Access від неприбуткової організації Seeding Labs, що в Бостоні, штат Массачусетс. Продовжується реалізація проекту «Імплементация моделі поєднання навчання лікарів та громадської настороженості з діагностикою первинних імунodefіцитів у дітей Тернопільської області» завдяки виграному грантові Jeffrey Modell Foundation під керівництвом завідувача кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією, професора Оксани Боярчук. Активно втілюються проекти Програми транскордонного співробітництва ЄС Польща-Білорусь-Україна 2014-2020: «Спільні дії спрямовані на зниження захворюваності на туберкульоз та зрівнювання доступу до медичних послуг в найбільш маргінальних громадах Польщі, Білорусі та України» та «Стиль життя різних соціальних і професійних груп населення та цивілізаційні загрози здоров'ю у прикордонному регіоні PL-BY-UA», спільний проект з University of Miskolc (Hungary) - EurECAS (European Evaluation of Comportment and Addiction among Students) project.

Тернопільський національний медичний університет імені І. Горбачевського у жовтні 2019 року став членом Асоціації регіональної співпраці з питань здоров'я, науки та технології (The Association for Regional Cooperation in the fields of Health, Science and Technology – RECOOP HST Association). Консорціум регіональної співпраці з питань здоров'я, науки та

технології (RECOOP HST) було створено у 2006 році медичним центром «Cedars-Sinai» (CSMC, Лос-Анджелес, США) разом з одинадцятьма інститутами та університетами з шести країн Центральної та Східної Європи (CEE). У 2012 році CSMC на базі консорціуму створив Асоціацію регіональної співпраці з питань здоров'я, науки та технології (RECOOP HST Association).

У ТНМУ продовжується робота з вивчення епідеміології, клініки та профілактики Лайм-бореліозу серед населення різних регіонів України. Проводяться клінічні і лабораторні дослідження для встановлення поширеності та захворюваності серед працівників лісових господарств, а також населення, що є частиною спільного українсько-польського проекту «Дослідження епідеміології, патогенезу, клініки та профілактики бореліозу» в рамках науково-дослідницьких проектів Європейського Союзу. Також продовжується співпраця з лабораторіями «iGeneX Inc.» і «ID-FISH Technology» (Пало Альто, США), лабораторією Інституту медицини села, що в місті Люблін (Польща) та спільне з ними дослідження збудників Лайм-бореліозу та інших трансмісивних інфекцій (анаплазмозу та бабезіозу) у кліщів, відібраних з довкілля Тернопільської області.

Тернопільський національний медичний університет імені І. Горбачевського продовжує займати лідируючі позиції за результатами рейтингів «4 International Colleges & Universities» (<https://www.4icu.org/ua/>), Вебметричного рейтингу університетів світу (Webometrics ranking of world's universities).

В університеті успішно функціонують три спеціалізовані вчені ради та проводяться захисти кандидатських та докторських дисертаційних робіт з 10 спеціальностей: 14.01.01 – акушерство та гінекологія, 14.01.02 – внутрішні хвороби, 14.01.10 – педіатрія та 14.01.13 – інфекційні хвороби, 14.01.03 – хірургія, 14.03.01 – нормальна анатомія (медичні та біологічні науки), 14.03.04 – патологічна фізіологія, 03.00.04 – біохімія (медичні та біологічні науки).

ТДМУ, єдиний серед медичних ЗВО, який бере участь у Проекті сприяння академічній доброчесності (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP). Укладено угоди з компаніями, які забезпечують університет антиплагіатними програмами Plagiat.pl та UniCheck. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та для забезпечення принципів академічної доброчесності в університеті проводять перевірку на академічний плагіат дисертаційних робіт (усі дисертації, які подаються у наші спеціалізовані вчені ради) та наукових статей, які подаються як у журнали видавництва

Укрмедкнига, так і у інші друковані видання (на запити авторів). У 2019 р. науковці університету виконували 39 комплексні науково-дослідні роботи (в попередньому звітному році – 34), з них 3 – за рахунок державного фінансування, 36 – ініціативно-пошукова тема, 1 договірна тема з Юрія-Фарм, 3 грантових дослідження, 4 міжнародних наукових проекти.

Обсяг державного фінансування НДР у звітному році становив 1 414 200 грн.

НДР, що отримали державне фінансування МОЗ:

1. «Імуногенетика злоякісного росту: вплив експресії гена Bcl-2 на стан протипухлинного імунітету та за умов коригувального впливу наноматеріалів»

(науковий керівник – ст. наук. співроб. Н. Є. Лісничук, відповідальні виконавці – проф. О. М. Олешук). Обсяг фінансування на 2019 р. становив 680,1 тис. грн.

2. «Розробка спеціалізованого медичного обладнання і лікувально-реабілітаційних методик для надання телемедичної (дистанційної) допомоги пацієнтам із травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату» (науковий керівник – ст. дослідник, д-р мед. наук А.І. Цвях, відповідальний виконавець – канд. мед. наук, керівник патентно-інформаційного відділу А.В. Павлишин). Обсяг фінансування на 2019 р. становив 366,5 тис. грн.

3. «Вивчення епідеміології, патогенезу, клініки та вдосконалення діагностики і терапії лайм-бореліозу в ендемічних регіонах України, у тому числі в Тернопільській області. Розробка нових лікувальних технологій при цій інфекції» (науковий керівник – академік НАМН України, проф. М. А. Андрейчин, відповідальний виконавець – доц. М. І. Шкільна). Обсяг фінансування на 2019 р. становив 367,6 тис. грн.

Ініціативно-пошукова тематика науково-дослідних робіт кафедр університету зосереджена на актуальних проблемах сучасної клінічної медицини: вдосконалення діагностичних, лікувальних і профілактичних заходів при розповсюджених вірусних та паразитарних хворобах; профілактика і лікування післяопераційних ускладнень у плановій та ургентній хірургії; оптимізація діагностики і профілактики захворювань репродуктивної системи жінок; коморбідні стани в клініці внутрішніх хвороб; оптимізація лікування хворих з патологією щитоподібної залози та іншої хірургічної патології з використанням класичних і малоінвазивних методик; вивчення метаболічного гомеостазу організму при захворюваннях органів ротової порожнини. Проводяться маркетингові, фармакоеконімічні та технологічні дослідження зі створення лікарських засобів.

У сфері експериментальної медицини проводилися пошуки новітніх методів і способів корекції та запобігання розвитку патологічних процесів за умов дії надзвичайних факторів на організм, профілактики і лікування ускладнень такого поширеного на сьогодні захворювання, як цукровий діабет, клініко-патогенетичне обґрунтування застосування кріоліофілізованих ксенотканин при термічній травмі; фармакологічні та фармакогенетичні аспекти протекторного впливу імунобіологічних препаратів, ентеросорбентів, речовин природного та синтетичного походження за різних патологічних станів тощо.

Базою для виконання науково-дослідних та дисертаційних робіт були атестовані вимірювальні лабораторії, які забезпечували одержання достовірних результатів наукових досліджень. Це міжкафедральна науково-навчальна лабораторія (МННЛ); центральна науково-дослідна лабораторія (ЦНДЛ); лабораторія мікробіологічних і паразитологічних досліджень; лабораторія морфологічних досліджень, лабораторія психофізіологічних досліджень. Висококваліфіковані фахівці забезпечують роботу лабораторій електронної мікроскопії та імуногістохімічних досліджень.

Наприкінці 2019 року відбулося відкриття наукової-дослідної лабораторії фармацевтичної розробки при фармацевтичному факультеті для забезпечення наукової роботи з напрямку «Технологія ліків». Фармацевтичний факультет ТНМУ став членом Європейської асоціації фармацевтичних факультетів, що

значно розширює можливості викладачів і науковців фармацевтичного факультету щодо участі у конференціях та грантових програмах

Цьогоріч запущено до роботи новий бокс відділу культур клітин для забезпечення розробки наукових проектів з регенеративної медицини з використанням стовбурових мезенхімальних клітин. У ТНМУ також було відкрито китайсько-український центр з дослідницьких проектів з регенеративної медицини та стовбурових клітин.

У 2019 р. в наукових лабораторіях університету виконувалися 39 планові НДР та 202 дисертаційні роботи. Методики досліджень, які при цьому використовувалися, були забезпечені науковим обладнанням та приладами. Всі засоби вимірювальної техніки, які застосовуються у цих лабораторіях, проходять метрологічний контроль і повірку.

Важливою частиною наукової роботи є винахідницька діяльність. Протягом звітнього року в Укрмедпатентінформ подано 206 заявок на винаходи та корисні моделі. Отримано 200 охоронних документів на винахід/корисну модель та 18 позитивних рішень.

Напрямок винахідницької роботи науковців університету

У звітному році науково-педагогічні працівники університету запропонували ряд оригінальних інноваційних рішень у таких напрямках, як:

- експериментальна медицина (моделювання патологічних процесів у лабораторних тварин, вивчення перебігу фізіологічних процесів у людському організмі);
- хірургія (лікування ранових ушкоджень, способи лікування судинних захворювань, спосіб біофорезу ранових поверхонь);
- травматологія (дистанційний контроль за фізіологічними показниками пацієнтів з захворюваннями та травмами колінного суглоба);
- стоматологія (способи лікування зубів, розробка інструментарію);
- фармакологія (способи створення та удосконалення лікувальних засобів);
- терапія (способи оптимізації лікування хворих з різними формами панкреатиту, спосіб лікування полінейропатії у хворих на цукровий діабет, ускладнений синдромом стопи діабетика, за допомогою поляризованого світла);
- дерматологія (спосіб лікування пізніх акне у жінок із склерополікістозом яєчників);
- акушерство та гінекологія (спосіб оптимізації лікування ендометріоз-асоційованого безпліддя);
- інфекційні хвороби (спосіб покращення визначення кількості кліщів в природньому середовищі) ін.

Значущою складовою наукової діяльності професорсько-викладацького складу університету є функціонування метрологічної служби, яка проводить метрологічний контроль і нагляд за діяльністю всіх підрозділів університету. З метою досягнення єдності вимірювань, достовірності отриманих результатів досліджень у 2019 році метрологічним забезпеченням охоплені всі планові науково-дослідні та дисертаційні роботи, лікувальний процес та друківана продукція, діяльність господарської частини.

Здійснено перевірку первинної документації та проведено метрологічну експертизу і нормоконтроль 15 кандидатських та однієї докторської дисертації,

30 остаточних та проміжних звітів про НДР, 33 статей до наукових конгресів, конференцій та в наукові журнали, проведено метрологічну експертизу та погоджено метрологічне забезпечення при плануванні 50 дисертацій та 8 планових НДР.

Протягом року проводився постійний метрологічний нагляд за використанням засобів вимірювальної техніки (ЗВТ), застосуванням методик досліджень в наукових лабораторіях згідно розробленого плану профілактичних оглядів ЗВТ. Проведено звірку з даними бухгалтерії та підрозділів обліку ЗВТ. Підготовлені переліки ЗВТ, що використовуються при виконанні НДР, в лікувальному, навчальному процесі, для обліку матеріальних ресурсів, а також таких, що тимчасово не використовуються або потребують ремонту. Проводились роботи з організації своєчасного ремонту ЗВТ.

При виконанні НДР та в лікувальному процесі в університеті використовуються більше 200 методик виконання вимірювань (МВВ) при експериментальних, клінічних та інших наукових дослідженнях. Для їх забезпечення, а також в навчальному процесі, в експлуатації використовується 2281 одиниця ЗВТ, випробування та контролю (без врахування мірного посуду), з яких 545 одиниць – для наукових досліджень і в лікувальному процесі (станом на 01.03.19 р.)

Головною організацією метрологічної служби МОЗ України (далі ГОМС МОЗ України) організовано та проведено періодичне оцінювання технічної компетентності на проведення вимірювань у сфері законодавчо регульованої метрології відповідно до заявлених галузей технічної компетентності 20 лабораторій закладів охорони здоров'я, що належать до сфери, в якій реалізація державної політики належить до повноважень МОЗ України. Проведена перевірка 20 лабораторій безпосередньо у заявника. Оформлено свідоцтва про технічну компетентність.

ГОМС МОЗУ ТДМУ отримала заявки на проведення періодичного оцінювання технічної компетентності 21 лабораторії В(м)НЗ та НДІ України на проведення вимірювань у сфері законодавчо регульованої метрології відповідно до заявлених галузей технічної компетентності, наведених у додатках до заявок. Проведена експертиза пакетів документів цих лабораторій з видачою експертного висновку.

Віварій посідає важливе місце в науковій роботі університету. Протягом звітного року проводилася робота з вирощування та утримання лабораторних тварин та свиней в'єтнамської породи. Зокрема, для наукових досліджень використано 1181 голів білих щурів, 100 голів мишей.

У звітному році науково-педагогічні працівники кафедр опублікували 824 статті, з них у журналах, які індексуються бібліометричними базами Scopus та Web of Science Core Collection – 175, за кордоном – 203, тез – 775 (у тому числі за кордоном – 86). Видали 4 монографії. Число доповідей на з'їздах, конгресах, конференціях: усього – 687, на закордонних – 98. Індекс університету за Scopus - h-index – 13. Працівниками університету захищено 9 докторських та 38 кандидатських дисертацій.

У 2018 навчальному році працівники кафедр брали участь у створенні підручників, посібників та іншої літератури. Науково-педагогічний колектив університету підготував і подав до друку 201 найменування різноманітних

навчально-методичних та наукових матеріалів, а саме: 18 підручників, 54 навчальних посібники, 4 монографії.

У видавництві університету «Укрмедкнига» виходять 13 наукових журналів, 11 з них внесено до переліку наукових фахових видань України згідно нових вимог наказу МОН від 15 січня 2018 р. «Про затвердження порядку формування переліку наукових фахових видань України», газети «Медична академія» і «Університетська лікарня», яку студенти-волонтери нашого університету роздають хворим в університетській лікарні. Засноване нове друковане наукове видання «Вісник медичних і біологічних досліджень».

Однією зі складових частин наукової роботи університету є організація і проведення наукових форумів. За звітний період в університеті відбулося 23 науково-практичних конференції. Рангова структура конференцій розподілилася наступним чином: 18 наукових форумів внесено в реєстр МОЗ України в 2019 р., 3 – зареєстровано у реєстрі Міністерстві освіти та науки України, решта проведено на регіональному рівні. Для інформаційного супроводу і забезпечення конференцій, які проводяться на базі університету, успішно використовується веб-платформа. – Open conference systems (<http://conference.tdmu.edu.ua/>).

Науковці університету в 2019 р. уклали угоди про співпрацю з:

- 13 листопада 2019 року укладено договір з Львівським національним університетом ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. Термін дії договору 5 років з дати підписання.

- В 3-му кварталі 2019 року укладено договір з ДВНЗ «Івано-Франківським національним медичним університетом». Термін дії договору до 31.12.2024 року.

- 25 червня 2019 року укладено договір з Буковинським державним медичним університетом. Термін дії договору 5 років з дати підписання.

- в 2019 році укладено договір з П'ятничка Тетяною Василівною («Клініка хірургію одного дня»). Термін дії договору 5 років з дати підписання.

- 22 травня 2019 року укладено договір про співпрацю з ПАТ «Фармак». Термін дії договору 3 роки.

- 20 травня 2019 року договір з ПАТ «Фармак» про захист комерційної таємниці та конфіденційної інформації. Термін дії до 20.05.2029 року.

- 12.06.2019 року укладено договір з Тернопільською дослідною станцією Інституту ветеринарної медицини НААН України. Термін дії договору 5 років.

- 13 грудня 2018 року укладено договір з діагностичним центром ТОВ «ОЛБІО». Термін дії договору до 31 грудня 2019.

- в 2018 році укладено договір з Національним фармацевтичним університетом (м. Харків). Термін дії договору 5 років.

- 01.01.2018 року укладено договір про наукове співробітництво в особі проректора з наукової-педагогічної роботи проф. І.М.Кліща з «Українською медичною стоматологічною академією» в особі проректора з науково-педагогічної роботи проф. І.П. Кайдашева. Термін дії договору до 01.12.2020 року.

- 3 липня 2018 року укладено договір між кафедрою терапевтичної стоматології ДВНЗ «Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України» та міжкафедральною науково-дослідно-

навчальною морфологічною лабораторією ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» (м. Полтава). Термін дії договору до 25.06.2020 року.

- 05.04.2018 р. укладено угоду з Інститутом сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН та Тернопільським національним педагогічним університетом ім. В. Гнатюка. Термін дії договору до моменту розірвання чи вичерпання предмету домовленості.

- 12.02.2018 р. укладено угоду про наукову співпрацю з Одеським національним медичним університетом. Термін дії договору до 31.12.2021 р.

- 19 жовтня 2018 року укладено договір з Тернопільським національним педагогічним університетом ім. Володимира Гнатюка. Термін дії договору 5 років.

- 27 березня 2018 року укладено договір з Інститутом зоології ім. І.І. Шмальгаузена Національної академії наук України. Діє до моменту розірвання чи вичерпання предмету домовленості.

- 16 серпня 2018 року укладено угоду з Тернопільським науково-дослідним експертно-криміналістичним центром МВС України. Термін дії договору 3 роки.

- 19 липня 2018 року укладено наукову та академічну співпрацю з ТзОВ «Готельно-курортний комплекс «Карпати». Термін дії договору 3 роки.

- в вересні 2018 року укладено договір з Корпорацією «Науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля». Договір діє до зупинення за взаємною згодою Сторін.

- 25 вересня 2018 року укладено договір з ТзОВ «Антиплагіат». Термін дії договору до 31.12.2025 року.

- 15 січня 2018 року укладено угоду з Uniwersytet Opolski (Poland). Діє до моменту розірвання чи вичерпання предмету домовленості.

- 29 лютого 2018 р. укладено угоду з Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича. Термін дії договору 5 років.

- в червні 2018 року укладено договір з ДП «Українським науково-дослідним інститутом медицини транспорту». Термін дії договору 5 років.

- в червні 2018 року укладено договір з Вінницьким національним медичним університетом ім. М.І. Пирогова. Термін дії договору 5 років.

- 01.03.2018 року укладено угоду про співробітництво з природним заповідником «Медобори». Термін дії угоди 5 років.

- в 2018 році укладено договір з Державною установою «Республіканським науково-практичним центром дитячої онкології, гематології та імунології» МОЗ Республіки Білорусь. Термін дії договору 3 роки.

- 14.03.2017 року укладено меморандум про співробітництво з приватним підприємством «Соната». Термін дії на невизначений термін.

- в 2017 році укладено договір про співпрацю з ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України». Термін дії договору 5 років.

- 11.01.2017 року укладено угоду з Національним ботанічним садом ім. М.М. Гришка НАН України. Термін дії договору до 31 грудня 2020 року.

- в 2017 році укладено угоду з Національним університетом «Львівська політехніка». Термін дії договору 5 років.

У 2019 рр. молодими науковцями ТНМУ опубліковано близько 160 робіт у збірниках матеріалів міжнародних конференцій та журналах за кордоном.

У збірнику матеріалів ХХІІІ Міжнародного конгресу студентів і молодих вчених молодими вченими опубліковано 142 тези, усно презентовано 62 доповіді, нагороджено дипломами 20 науковців.

В рамках проведення ХХІІІ Міжнародного конгресу студентів і молодих вчених 15-17 квітня 2019 р. проведено круглі столи “Євроатлантична інтеграція – погляд молодих науковців”, “Питання гендерної рівності в Україні” та “Як проводити наукові дослідження?”.

Проводиться робота з реорганізації та розширення ради молодих вчених для забезпечення представництва кафедр усіх факультетів ТНМУ. У другому семестрі 2019-2020 н.р. планується низка лекцій для аспірантів та молодих науковців університету.

Рада молодих вчених ТНМУ продовжує співпрацю з Радою молодих вчених МОН України, взято участь в обговоренні проектів законодавчих актів стосовно наукової роботи, а у травні 2020 р. планується круглий стіл Ради молодих вчених на базі Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика.

До складу наукового товариства студентів ввійшло 25 студентів - активних науковців, з них до складу Ради НТС – 10 студентів.

Наукові досягнення студентів:

- Опубліковано у співавторстві 87 статей у фахових періодичних виданнях (із них 50 – учасники програм);
- Представлено 457 тез на наукових конференціях (учасники програм – 256). На всеукраїнських - 102, з міжнародною участю – 355.
- Презентовано 167 усних виступи на наукових конференціях (учасники програм – 113). На всеукраїнських - 69, з міжнародною участю – 98

У 2018-2019 н.р. на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт подано 5 праць студентами медичного факультету (Попович Тетяна, Волошин Михайло, Боймиструк Вікторія, Кравчун Ольга, Смрщок Ростислав), 1 робота студенткою фармацевтичного факультету (Ксенія Войтів), і робота студентами факультету іноземних студентів (Elbehiri Mohamed Alialla та Bosompem Ferdinand Asare).

Студенти Катерина Воробець, Петро Табас, Роман Зварич, Анастасія Гудима стали переможцями конкурсу Стипендіальної програми «Завтра.UA» , увійшли до сотні кращих студентів та отримуватимуть стипендію від «Фонду Віктора Пінчука».

НАВЧАЛЬНА ТА МЕТОДИЧНА РОБОТА

Освітній процес у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України здійснюється відповідно до державних стандартів вищої освіти, затверджених освітніх програм (ОП), робочих навчальних планів за відповідними рівнями вищої освіти

- *галузі знань 22 «Охорона здоров'я»:*

За першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальностей:

- 223 Медсестринство.
- 223 Медсестринство спеціалізація «Парамедик»

- 227 Фізична терапія, ерготерапія та Фізична реабілітація.

За другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальностей:

- 221 Стоматологія.
- 222 Медицина.
- 223 Медсестринство.
- 226 Фармація, промислова фармація та Фармація.
- 227 Фізична терапія, ерготерапія.
- 229 Громадське здоров'я.

За третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальностей

- 221 Стоматологія.
- 222 Медицина.
- 223 Медсестринство
- 226 Фармація, промислова фармація та Фармація.
- 228 Педіатрія.
- *галузі знань 09 «Біологія»:*
  - 091 Біологія.
- *галузі знань 1201 «Медицина»:*
  - спеціальність 7.12010001. Лікувальна справа;
  - спеціальність 7.12010003. Медико-профілактична справа;
  - спеціальність 7.12010005. Стоматологія;
- *галузі знань 1202 Фармація:*
  - спеціальність 7.12020101. Фармація.
- *галузі знань 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини.*
  - напрям підготовки 6.010203. Здоров'я людини.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра, доктора філософії здійснювалася відповідно до «Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», затверджених наказом МОН від 05.07.2019 р. № 941-л та до встановленого для Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України ліцензованого обсягу.

Звітного року університет розширив освітню діяльність шляхом збільшення ліцензійного обсягу та ліцензування підготовки іноземних громадян та осіб без громадянства за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Фармація, промислова фармація», «Медсестринство», першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності «Медсестринство». Також університет отримав ліцензію на підготовку магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я» та підготовку на післядипломному рівні в інтернатурі осіб з вищою освітою за спеціальностями, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 – «Медицина», «Стоматологія», «Фармація, промислова фармація».

На основі освітніх програм ліцензованих спеціальностей розроблено робочі навчальні плани з урахуванням стандартів підготовки здобувачів вищої освіти, які затверджені рішенням вченої ради на поточний навчальний рік.

На весні 2019 року проведена акредитація магістерської програми «Фізична терапія», спеціальності другого (магістерського) рівня вищої освіти 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Диплом державного зразка за кваліфікацією «Фізичний терапевт» отримали 5 студентів першого випуску спеціальності.

Студенти IV курсу медичного факультету 15 березня взяли участь у моніторинговому дослідженні МОЗ України та склали міжнародний іспит з основ медицини. Приємно зазначити, що наші студенти отримали третій результат в країні за відсотком правильних відповідей. Це свідчить про те, що освітній процес в університеті організований добре.

Для покращення якості підготовки студентів 2019–2020 навчального року кафедри доклали значних зусиль для коригування навчальних програм та їх адаптації до міжнародних вимог. Було внесено зміни до навчальних програм з медичної біології, біологічної та біоорганічної хімії, анатомії людини, гістології та ембріології, фармакології, громадського здоров'я та соціальної медицини, медичної психології, патологічної фізіології, фізіології, патологічної анатомії. Клінічні кафедри внесли коригувальні зміни до навчальних програм з дисциплін, до яких входить міжнародний іспит з основ медицини (клінічні дисципліни). Крім того, на кафедрах працюють над розробкою курсів за вибором, що включають розділи міжнародного іспиту з основ медицини.

Для поліпшення підготовки майбутніх лікарів на всіх клінічних кафедрах матеріали підготовки до практичних занять доповнені даними вітчизняних і міжнародних клінічних протоколів і настанов.

Також звітного навчального року запроваджено нові форми проведення ректорських контрольних робіт при підготовці до складання ліцензійних інтегрованих іспитів (ЄДКІ). Запроваджено тестування за англійськими буклетами, опрацювання англійських тестів разом з викладачем англійської мови, тестування за підручниками KAPLAN MEDICAL. Міжнародні тести ввійшли до банку тестових завдань, які використовують кафедри при проведенні преєкцій. Це дозволило значно об'єктивізувати оцінку рівня знань студентів і проводити додаткову підготовку зі студентами групи ризику, а також допомогло зменшити кількість студентів, які не склали ліцензійних інтегрованих іспитів. У результаті серед студентів медичного факультету, що вперше склали «Крок-2», успішний результат іспиту отримали 93,8 %, стоматологічного – 94,0 %, фармацевтичного – 100 %. З іноземних студентів, які вперше склали «Крок-2». Загальна лікарська підготовка», успішний результат отримали 95,2 %, «Крок-2». Стоматологія» – 100 %, «Крок-2». Фармація» – 66,6 %.

Студенти III курсу, які навчаються за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, склали ЄДКІ, який для спеціальностей «Стоматологія» та «Фармація» включав «Крок-1» та іспит з іноземної мови професійного спрямування, а для спеціальності «Медицина» – «Крок-1», іспит з іноземної мови професійного спрямування, міжнародний іспит з основ медицини.

Серед студентів стоматологічного факультету «Крок-1» склали 65 %, а іноземну мову за професійним спрямуванням – 96 % осіб. Серед іноземних студентів стоматологічного факультету 80 % склали «Крок-1», 100 % склали іноземну мову за професійним спрямуванням.

Усі вітчизняні та іноземні студенти фармацевтичного факультету (100 %) склали «Крок-1» та іноземну мову за професійним спрямуванням.

Серед вітчизняних та іноземних студентів, які навчаються за спеціальністю «Медицина», «Крок-1» склали, відповідно, 87,7 % і 76,1 %, іноземну мову за професійним спрямуванням – 98,9 % і 100 %.

Реалізація рішення вченої ради університету щодо порядку допуску лікарів-інтернів до складання ліцензованого іспиту «Крок-3» дозволила покращити результати як за спеціальністю «Лікувальна справа», так і за спеціальністю «Стоматологія». Необхідно відзначити й роботу кафедр ННПО, які для підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 3» підготували та видали навчальний посібник «Екстрена та невідкладна медична допомога». За результатами складання іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 2018-2019 навчального року університет посів 3 місце в Україні, а «Стоматологія» – 2 місце.

Навесні звітнього року відбулося міжнародне моніторингове дослідження якості вищої медичної освіти. Його провели у формі тестового іспиту з основ медицини. Це екзамен з серії International Foundations of Medicine (IFOM), який вимірює компетентність у фундаментальних науках з медичної практики. Це був пробний екзамен такого формату. У цьому дослідженні взяв участь 441 студент четвертого курсу медичного факультету та факультету іноземних студентів з нашого університету. За результатами складання наші студенти посіли перше місце серед представників інших закладів вищої освіти за найменшою кількістю негативних результатів.

Після моніторингового складання IFOM, 1 липня 2019 року студенти третього курсу медичного факультету та факультету іноземних студентів спеціальності «Медицина» склали іспит з основ медицини, за яким студенти нашого університету посіли перше місце з результатом 36,32% правильних відповідей.

Для приведення підготовки магістрів відповідно до навчальних планів, дисципліна «Топографічна анатомія та оперативна хірургія» перейменована на дисципліну «Клінічна анатомія та оперативна хірургія», рішенням вченої ради навесні 2019 року назва кафедри «Оперативної хірургії та топографічної анатомії» змінена на «Оперативної хірургії та клінічної анатомії», цим же рішенням вченої ради змінено назви кафедр «Фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання» на «Фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання» й «Соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я з медичною статистикою» на «Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я», адже вони є випусковими відповідно для спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія» та «Громадське здоров'я».

Оскільки визначення рівня знань англійської мови за професійним спрямуванням включено до складу Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, в університеті звітнього року тривала значна робота, спрямована на забезпечення вивчення студентами англійської мови.

З метою покращання системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у 2019 р. проведено онлайн-опитування студентів після завершення вивчення кожної дисципліни, так званий «фіт-бек». Останнє дозволяє отримати більш ширшу інформацію про якість викладання дисципліни, читання лекцій, дотримання методики проведення занять, необхідність покращання матеріально-технічного чи інформаційного забезпечення. За результатами «фіт-беку»

коригували освітні програми, а кращі науково-педагогічні працівники університету, за результатами анкетування, отримали додаткові бали до власного рейтингу за підсумками 2019 року.

У звітному році значна увага приділялася якісній підготовці лікарів, зокрема особлива увага зверталася на її практичну підготовку, адже всі навички, які внесені до стандарту освітньої програми, студент повинен вміти бездоганно виконати на практиці. Відповідно до сучасних стандартів (освітньої програми) на другому (магістерському) рівні вищої освіти були переглянуті матрикули практичних навичок, зроблені зміни та доповнення. Продовжено доступ до віртуальних програм «Body Interact – clinical reasoning education», які використовують для вивчення клінічних ситуацій при невідкладних станах у внутрішніх хворобах та неврології. Для навчання студентів молодших курсів на кафедрі анатомії людини у 2019р. було забезпечено два доступи до електронного атласу «Анатомія людини», який представлений у 3D форматі.

Уже п'ятий рік поспіль університет активно збільшує бібліотечний фонд навчальної літератури. За звітний період закуплено 17708 примірників навчальних підручників і посібників на суму 5 160275,41 гривень. У тому числі закуплено 10756 примірників підручників і навчальних посібників англійською мовою, що дозволило повністю забезпечити студентів-іноземців навчальною літературою. Серед закуплених англійськомовних підручників найновіші та найвідоміші у світі видання, навчальний матеріал у яких відповідає вимогам Міжнародного іспиту з основ медицини, а саме «Harrison's Principles of Internal Medicine» (J. Larry Jameson, Anthony S. Fauci, Dennis L. Kasper, Stephen L. Hauser, Dan L. Longo, Joseph Loscalzo), «Basic and Clinical Pharmacology» (Bertram G/ Katzung), «Biology: Life on Earth» (Gerald Audesirk, Teresa Audesirk, Bruce E. Byers), «Netter's Neurology» (Javanshri Shrinivasan, Claudia J. Chaves, Brian J. Scott, Juan E. Small), «Pathologic Basis of Disease» (Robbins and Cotran), «Guyton and Hall textbook of Medical Physiology», «Clinical Chemistry», «Medical Genetics», «Emery's Element of Medical Genetics» (Peter Tumpenny, Sian Allard), «Nelson textbook of Pediatrics», «Medical Microbiology», «Medical Embryology».

У звітному 2019р. відбулося удосконалення модулів Автоматизованої системи управління (далі АСУ), зокрема вперше було синхронізовано дані студентів та викладачів (в тому числі університетських поштових скриньок) через портал АСУ. Запущена також нова система «Деканат», в якій вперше реалізовані нові форми:

- Форма «Помилки», яка аналізує всіх студентів на предмет правильності заповнення особової картки;
- Додані права доступу до електронного журналу для внесення відпрацювань відповідальним на кафедрі або викладачем який приймав відпрацювання.

Наведені зміни значно покращили та спростили роботу та взаємозв'язок навчального відділу, деканатів, відділу незалежного оцінювання знань студентів, кафедр.

Для поліпшення якості управління освітнім процесом в університеті запроваджено міжнародні стандарти ISO 9001:2015. На кожній кафедрі визначено відповідальних осіб, які отримали відповідну теоретичну підготовку,

оновлена кафедральна документація, удосконалені навчально-методичні комплекси. Навесні 2019 року було проведено ресертифікаційний аудит, міжнародною аудиторською компанією Бюро Верітас Сертифікейшн Україна, який підтвердив високий рівень здійснення освітньої та наукової діяльності відповідно до вимог міжнародних стандартів.

2019 рік уже традиційно, став, багатим на призові місця здобуті нашими студентами під час другого етапу Всеукраїнських предметних студентських олімпіад, так перше місце посіли 4 студента, друге – 5, а третє місце – 11 студентів. У підсумку скарбниця університету збагатилася на 20 призових місць, що стало другим результатом у рейтингу серед медичних ЗВО за кількістю призових місць за результатами другого етапу Всеукраїнських предметних студентських олімпіад.

У 2019 році згідно з планом підвищення педагогічної кваліфікації курси пройшли 174 науково-педагогічні працівники. 10 науково-педагогічних працівників університету пройшли педагогічні курси та стажування в університетах Естонії, Польщі, Німеччини, Литви, Білорусі, Словенії, Чехії.

У звітному році 132 викладачі університету з метою стажування, спеціалізації та участі у міжнародних форумах відвідали університети та клініки Польщі, Естонії, Латвії, ОАЕ, Іспанії, Італії, Угорщини, Франції, Словаччини, Чехії, Індії, Данії, Сінгапуру, Нідерландів, Португалії, Грузії, Канади, Австрії, Німеччини, Південної. Кореї, Туреччини тощо.

Станом на 30 грудня 2019 р. в університеті курсами підвищення педагогічної кваліфікації та стажуваннями охоплено 99,9 % професорсько-викладацького складу.

Враховуючи те, що визначення рівня знань англійської мови за професійним спрямуванням включено до складу Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, в університеті у звітному році проведено значну роботу, спрямовану на забезпечення вивчення студентами англійської мови та покращання англійськомовного навчання. На усіх факультетах організовано курси англійської мови для викладачів та студентів. Окремо сформовано англійськомовні групи з українських студентів у майбутньому планується така ж практика. Разом з тим, кафедра іноземних мов і надалі продовжує проведення додаткових курсів англійської мови для студентів німецькомовних та франкомовних для усіх спеціальностей. Науково педагогічні кафедри проводять внутрішню сертифікацію викладачів на рівень знання англійської мови. Зокрема, станом на грудень 2019 р., внутрішньоуніверситетські сертифікати на володіння англійською мовою отримали понад 50% від усіх викладачів університету.

Для викладачів університету адміністрація організувала курси англійської мови з підготовки до складання на міжнародний рівень володіння мовою B2. Станом на кінець звітнього року 82 науково-педагогічних працівників університету володіють міжнародними сертифікатами «Cambridge English», TOEFL, IELTS на рівень володіння англійською мовою B2 і вище.

У звітному році Університет є учасником проекту започаткованого Швейцарським інститутом тропічної медицини та громадського здоров'я (Swiss TPH) за підтримки Швейцарської агенції з розвитку та співробітництва (Swiss Agency for Development and Cooperation – SDC). «Розвиток медичної освіти» у двох напрямках – загальна практика та сімейна медицина і навчання

медсестер. У рамках цього проекту викладачі ТНМУ посилено підвищують свої знання з англійської мови. Навчання відбувається у двох групах за рівнем знання англійської мови – початковий рівень та поглиблене вивчення (викладачі, більшість яких володіє рівнем B2). Даний проект розрахований на цілий рік.

Звітного року запроваджено низку освітніх програм на етапі післядипломної підготовки лікарів. У зв'язку з набранням чинності положення про безперервний професійний розвиток лікарів кафедри навчально-наукового інституту післядипломної освіти розробили однотижневі та двотижневі курси тематичного удосконалення з проблемних питань клінічної медицини. Особливо популярними були короткотривалі курси тематичного удосконалення, які проходили на базі навчально-практичного центру симуляційного навчання з невідкладної допомоги, домедичної допомоги, серцево-легеневої реанімації.

Після модернізації та розширення навчального центру малоінвазивних оперативних технологій зростає попит на курси тематичного удосконалення «Лапароскопічні та інші малоінвазивні технології в хірургії та урології».

У 2019 р. на базі міжкафедрального навчально-тренінгового центру симуляційного навчання було організовано сертифіковані курси: «Базові реанімаційні заходи» від ERC – 400 курсантів; «Спеціалізовані реанімаційні заходи» від ERC – 165 курсантів; «Професійна робота парамедика при травмі» – 14 курсантів (Литва); «Базові реанімаційні заходи в педіатрії» від ERC – 25 курсантів; «Спеціаліз. реанімаційні заходи в педіатрії» від ERC – 16 курсантів; «Невідкладні реанімаційні заходи» від ERC – 10 курсантів; «International Trauma Life Support» – 16 курсантів; «Перший на місці події» – 400 курсантів; «Інструктор «Перший на місці події» – 20 курсантів; Курс перепідготовки фахівців ЕМД – 100 курсантів; «Невідкладні стани в практиці лікаря-стоматолога» – 7 курсантів. Так наприклад, університетом за програмою курсів «Перший на місці події» за кошти державного бюджету підготовлено 400 курсантів (поліцейських та співробітників ДСНС). Сертифіковані викладачі університету за підтримки Європейської Ради Реанімації провели курси від Європейської Ради Реанімації: BLS (Базова підтримка життя), інструктор BLS, ALS (Спеціалізовані реанімаційні заходи).

Наприкінці звітного року (29 листопада 2019 р.) студенти-медики і студенти-парамедики отримали можливість відшліфувати свої вміння в наданні екстреної медичної допомоги., завдяки новозбудованому навчальному корпусі з боксом для заїзду «швидкої» та відповідно оснащеним автомобілем, кімнатою екстреної медичної допомоги (Emergency department), залом для дебрифінгу, внутрішнім двором, де можна симулювати різні ситуації. У центрі невідкладної допомоги, студенти здобуватимуть необхідний досвід в умовах максимально наближених до реальності. Створено спеціальний навчальний бокс, куди заїжджає карета швидкої допомоги, як це є у всіх європейських країнах, і відбувається передача пацієнта в Emergency department, де пацієнту надають медичну допомогу і визначають, в яке спеціалізоване відділення його передати. Відділення невідкладної допомоги зроблено за принципом симуляційного навчання, тобто є блок, де працюють медики з симульованим пацієнтом, який розділений з іншим блоком (у ньому асистенти здійснюють управління симуляцією) напівпрозорою перегородкою. На другому поверсі створені брифінг-зали, де детально аналізуються всі дії. Також є велика лекційна

аудиторія для проведення теоретичних занять. При потребі вона може бути трансформована в залу для відпрацювання практичних навичок.

У звітному 2019 р. були розроблені та запроваджені концептуально нові підходи та методики проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту. Впровадження нового підходу вдалося досягти завдяки тому, що викладачі та працівники центру симуляційного навчання, який став основною базою з організації ОСКІ, вивчали досвід його проведення під час стажувань в провідних університетах Канади, Польщі, Молдови та Грузії. Великою командою фахівців було здійснено великий обсяг роботи з удосконалення ОСКІ. Вперше під час ОСКІ застосовано методику дистанційного контролю за правильністю виконання студентами практичних навичок та їх оцінювання. Перед іспитом кожен студент отримував маршрутний лист, в якому визначалася черговість станцій, оцінювання практичних навичок здійснювалося за чек-листами. У цьому році вперше відбулося використання електронної форми чек-листів та спеціально розробленого програмного забезпечення для автоматичного підрахунку та реєстрації його результатів. Усі чек-листи були переведені в електронну форму. Викладачі мали змогу їх заповнювати, використовуючи планшети, а результати передавалися для реєстрації за допомогою інтернету. Оскільки бали, отримані під час складання іспиту кожним студентом, підраховувалися автоматично, викладачі не мали жодної змоги вплинути на цей процес. Це сприяло кращій об'єктивності оцінювання і швидкості опрацювання результатів. На виконання навички студентам відводилося 6 хвилин. Перехід від станції до станції здійснювався за звуковим сигналом. Важливим нововведенням було також застосування на кожній станції відеоспостереження за виконанням студентами практичних навичок. За такою методикою ОСКІ було проведено для студентів медичного, стоматологічного факультетів та факультету іноземних студентів.

Звітнього року за допомогою ОСКІ було проведено атестацію випускників другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія», а також першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Здоров'я людини». Проведення атестації випускників у формі ОСКІ виправдало прогнозовані результати, тому на наступний навчальний рік буде впроваджено на стоматологічному факультеті та факультеті іноземних студентів зі спеціальності «Стоматологія».

Для розширення функціональні можливості міжкафедрального навчально-практичного центру симуляційного навчання у 2019 р. закуплено фантомів, тренажерів, медичного інвентарю, комп'ютерного обладнання, оргтехніки, меблів на суму 2 2245178,81грн.

Зокрема, придбано: 4 манекени, дитина, малий підліток, біла шкіра, тренування реанімації; 1 манекен, дорослий ІО нога, ендостальне тренування; 1 манекен, дорослий, «Врятована Анна», біла шкіра, тренування удосконалення; 1 манекен, інтубація, дорослий; 1 манекен, дорослий, «Маленька Анна», 4 уп., біла шкіра, тренування реанімації; 1 манекен, дорослий «Креш Келлі», травма, відновлення прохідності дихальних шляхів; 2 манекени, дорослих, травма, муляж набір; 5 манекенів, дитина, «Маленька Анна», біла шкіра, тренування реанімації; 1 симулятор навчальний для відпрацювання навичок у аварійних ситуаціях; 6 Моноблоків ARTLINE Business S4; 8 дарингоскопів складний,

дорослий, Макинтош,1; 5 телевізорів Vinga L43FHD22B, 13 відеокамер HIKVISION DS-2CD2423G0-I; 13 панелей з графічним дисплеєм Lenovo ТВ-Х104L LTE 10» (ZA4C0029UA); 3 дефібрилятори Zoll АЗД 3 напівавтоматичних; 2 мікрофони конденсаторних з вимикачем EM S20 тощо.

У звітному році продовжували матеріально-технічно оснащувати кафедри, навчальні та наукових лабораторії сучасним лабораторним, комп'ютерним обладнанням, оргтехнікою.

Для забезпечення освітнього процесу в 2019 р. закуплено 180 комп'ютерів, 10 ноутбуків, 1 сервер, 11 мультимедійних проекторів, 46 багатофункціональних пристроїв, 21 принтер, 9 акустичних систем, 33 телевізори, 24 відеокамери для мікроскопів, 5 сканерів, 20 тюнерів, 13 панелей з графічним дисплеєм (Lenovo) тощо. Усього комп'ютерної техніки закуплено на суму 2 071082,00 грн, а оргтехніки – на суму 1 264676,70 грн. Загалом, оснащення кафедр і навчальних підрозділів тепер включає: 26 комп'ютерів-серверів і 1913 комп'ютерів-клієнтів. Мережеве та комутаційне обладнання повністю ґрунтується на оптиковолоконних технологіях зі швидкістю передачі даних до 1 Гбіт/с.

В університеті функціонують 35 комп'ютерних класів.

У звітному році закуплено лабораторного обладнання на суму 2 638916,20 грн, медичного обладнання – на суму 5 224801,22 грн, спортивного інвентаря 14843,14 грн., фантомів, тренажерів, манекенів – на суму 1 115816,02 грн.

За звітний період для покращання навчальної роботи теоретичних і клінічних кафедр та підрозділів університету придбано навчально-діагностичне обладнання, спортивний інвентар зокрема:

- на кафедру неврології: 6 Моноблоків «ARTLINE Business», 5 телевізорів «Romsat 43FK1810T2»;
- на кафедру фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання: Радіометр бета-гамма випромінювань РКС-20.03 «Прип'ять»; столик маніпуляційний для реабілітації з навантаженням ТВ/О; модуль реабілітаційний для плеча RB-1; модуль для верхніх кінцівок з регулюванням по висоті RG-1 г; модуль реабілітаційний для супінації передпліччя RS-1; спіромерт; 2 динамометри кісткових електричних до 90 кг.; 2 динамометри ДК 100; 15 сходинок для степ-тест; Кушетка медична з підголівником; 3 тонометри механічних; 6 моноблоків ARTLINE Business S41; 3 багатофункціональних пристрої Canon MF 3010. *Спортивний інвентар*: М'ячики сенсорні 7,8,9,10 см.; м'яч футзальний; Тренажери для пальців руки слабкий, середній, жорсткий тощо;
- на кафедру дитячих хвороб з дитячою хірургією: 2 принтери струменевих EPSON L120; принтер Canon LBP-6030B; 9 моноблоків ARTLINE Business S41; 2 пульсоксиметри портативних MD300K2; 2 телевізори Vinga L43FHD22B; 4 кронштейни для телевізорів;
- на кафедру патологічної фізіології: 3 моноблоки ARTLINE Business S41; табличка інформаційна.
- на кафедру терапії і сімейної медицини навчально-наукового інституту післядипломної освіти: 5 моноблоків ARTLINE Business S41; табличка інформаційна; кронштейн для проектора Brateck;

- на кафедрі травматології та ортопедії з військово-польовою хірургією: Кронштейн для телевізора діагональ: 43;
- на кафедрі хірургії № 2: 3 моноблоки ARTLINE Business S41; табличка інформаційна;
- на кафедрі клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими: Вимірювач артеріального тиску механічний ВК 2001-3001 зі стетоскопом та стандартною манжетою; принтер Canon LBP-6030B; таблиці різних розмірів; 2 ноутбуки HP 250 G6; 2 моноблоки ARTLINE Business S4; багатофункціональний пристрій Canon MF;
- на кафедрі загальної гігієни та екології: Пірометр GM-320; солемір (кондуктометр) DIST-14; термогірометр T-17; тестер інтенсивності електромагнітного випромінювання TENMARS TM-195; ростомір з електронними вагами; 2 тонометри механічних; опромінювач бактерицидний OBB-15 Ozone Free; принтер струменевий EPSON L120; табличка інформаційна;
- на кафедрі фармацевтичної хімії: Спектрофотометр Shimadzu UV-180; табличка інформаційна;
- на кафедрі ортопедичної стоматології: Скейлер ультразвуковий UDS-N3; паралелометр JT-09 Dental Visualizer; кронштейн для телевізора 43; дошка магнітна сушочираща на тринозі 60X90см.; табличка інформаційна; пересувний стіл Andy Vox;
- на кафедрі фармації навчально-наукового інституту післядипломної освіти: Моноблок ARTLINE Business S41; табличка інформаційна;
- на кафедрі управління та економіки фармації з технологією ліків: 4 моноблоки ARTLINE Business S41; інформаційна табличка (0,50X0,70); чайник електричний GORENJE K17 FEII; 2 плити електричні Термія ЕПЧ 1-1,5/230м2; бойлер «Atlantic O» PRO VM 080 D400-1M; лабораторний млин ЛЗМ; сушка для лабораторного посуду СУЛ-02 600x180x600 (+90)мм (піддон нерж.); 2 стелажі металевих (0,6x2,75x2,20)4; 5 столів лабораторних; 10 пінцетів анатомічний загального призначення ПА-250мм.х2,5мм П-225; принтер Canon LBP-6030B; відеореєстратор НIKVISION DS-7104HQHI-K1; 2 відеокамери НIKVISION DS-2CE16D0T-IRF; Насос перистальтичний N6-6L/DZ25-6L (PPS) з двома метрами силіконової труби і однією ніжною педаллю; 5 ваг лабораторних ТВЕ-0,21-0,001-а-2 (+М); баня водяна ВБ-10 MICROmed; 3 перколятори лабораторних об'ємом 2л.; стіл-мийка лабораторний СМЛ-06.202.063.2121 2370x700x900мм з душем; рН метр-150М (-0,1-14,0 рН, дискретність 0,01рН, автотермокомпенсаційний); 2 прилади для визначення розпаданя таблеток; тестер міцності таблеток ЕН-01Р; тестер для стираності таблеток EF-2; телевізор Romsat 43FK;
- на кафедрі педіатрії навчально-наукового інституту післядипломної освіти: 2 пікфлуометри; 2 термометри цифрових; 4 отоскопи КаWe Пікколайт F.O. 2.5 В; вимірювач артеріального тиску механічний ВК 2001-3001 зі стетоскопом та дитячою манжетою (20-29см); принтер Canon LBP-6030B; 8 стендів розміром 1450x1600 мм з прозорими кишнями формату А4; 8 стенд на пластику (106X0,8)м з прозорими кишнями А4; табличка інформаційна; ноутбук HP 250 G6; 2 моноблоки ARTLINE Business S41;

- на кафедрі гістології та ембріології: 18 мікроскопів лабораторних монокулярних SEO-SCAN400 (окуляр 10X, об'єктиви 4X, 10X, 40X); таблиця інформаційна; 2 внутрішніх блока кондиціонера Neoclima NS-24ANEIw; 2 зовнішніх блока кондиціонера Neoclima NU-24ANEIw; 2 моноблоки ARTLINE Business S41; 2 відеокамери SEO-SCAN 3 M, USB 2.0 з фотоадаптером для установки на мікроскоп програмним забезпеченням захвату зображень SEO-CAPTURE; карбований ніж 2,5 мм для ультрамікротома; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010;
- на кафедрі педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін: Моноблок ARTLINE Business S41; 2 банери; таблиця інформаційна;
- на кафедрі інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами: 3 моноблоки ARTLINE Business S41; 2 багатофункціональні пристрої Canon MF 3010; таблиця інформаційна; проєкційний екран настінний моторизований 1,72x1,28; принтер HP LaserJet Pro M 102a; мультимедійний проєктор Acer X1323 WH;
- на кафедрі анатомії людини: Пилка листова по Satterlee; молоток хірургічний металевий; ніж ампутаційний, великий; ніж ампутаційний середній; ніж резекційний; пінцет хірургічний SURGIWELOMED. Довжина 20,0см.; пінцет хірургічний. Довжина 25,0см.; пінцет анатомічний. довжина 25,0см.; 4 скальпеля черевистий, великий, довжина 16,0см.; ножиці по Mayo, тупокінцеві, прямі. довжина 17,0см.; щипці для утримання хрящів; затискач кровоспинний 1x2x зубчатий прямий №3, 200мм (Кохер); телевізор Vinga L43FHD22B; стенд з прозорими кишнями розміром (0,76X0,7м.) 5 моноблоків ARTLINE Business S41; 7 моделей черепа людини розбірних;
- на кафедрі оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії: 3 моноблоки ARTLINE Business S41; мікроскоп діагностичний МД-500; 2 багатофункціональних пристрої Canon MF 3010; таблиця інформаційна. телевізор Vinga L43FHD22B;
- на кафедрі загальної хімії: Колбонагрівач ЛНГ-1000; 2 бані водяні БВ-4 (4л,+3 t, навк.+100, розмір вн.230x155x155, точність 1 град.); 2 поляриметри П161-М (портативних); таблиця інформаційна; 2 моноблоки ARTLINE Business S41; рН метр-150М (-0,1-14,0 рН, дискретність 0,01рН, автотермокомпенсаційний); рефрактометр лабораторний Abbe 2WAJ; 2 прилади для визначення точки плавлення SMP 10 Stuar; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010;
- на кафедрі акушерства та гінекології навчально-наукового інституту післядипломної освіти: Конхотом GO-265; розширювач цервікального каналу; інструмент для опускання та затягування вузла тип 3, діам 5мм дов. 330мм.; принтер Canon LBP-6030B; таблиця інформаційна; моноблок ARTLINE Business S41; 2 дисектора біполярних; маніпулятор матковий (комплект) тип 4; ендоскопічна стійка SHREK SY-T3; оптична трубка лапароскоп 30 гр.; освітлювач LED 50W; ендоскопічний CO2-інсуфлятор SHREK SY-Q300; ендоскопічний аспіратор-іригатор SHREK SY-C200;
- на кафедрі іноземних мов: 2 моноблоки ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна;

- на кафедрі хірургічної стоматології: Ноутбук HP 250 G6; 2 моноблоки ARTLINE Business S41; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; телевізор Vinga L43FHD22B; таблиця інформаційна.
- на кафедрі онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини: Телевізор Vinga L43FHD22B; таблиця інформаційна; Моноблок ARTLINE Business S41; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010;
- на кафедрі медичної біохімії: Плита електрична Термія ЕПЧ 1-1,5/230м2 (біла); моноблок ARTLINE Business S41, таблиця інформаційна;
- на кафедрі медицини катастроф та військової медицини: Протигаз ЗВП-01У загальний військовий; каркас для намету (5,0x2,60x2,60); інформаційна таблиця (0,55x0,75); 4 стенди розміром (1,1x1,7)м з прозорими кишнями (515x705)мм.; дозиметр-радіометр МКС-05 «ТЕРРА» ВІСТ; підставка під ноші санітарні (1160x830x460);
- на кафедрі стоматології навчально-наукового інституту післядипломної освіти: Телевізор Vinga L43FHD22B; таблиця інформаційна;
- на кафедрі української мови: Телевізор Vinga L43FHD22B; таблиця інформаційна; 4 моноблоки ARTLINE Business S41; проектор Viewsonic PS501X (VS17259);
- на кафедрі фармакології з клінічною фармакологією: 3 моноблоки ARTLINE Business S41; Холодильник однокамерний MPM 99 CJ-09 H; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010;
- на кафедрі клінічної фармації: 2 моноблоки ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна;
- на кафедрі загальної хірургії: Моноблок ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна; таблиця розміром 0,2x0,3 м з алюмінієвою рамкою;
- на кафедрі анестезіології та інтенсивної терапії: Моноблок ARTLINE Business S41; алізатор газів крові та електролітів EasyStat Analyzer; таблиця інформаційна;
- на кафедрі психіатрії, наркології та медичної психології: Апарат для нагрівання і охолодження води HotFrost V400BS; Моноблок ARTLINE Business S41; апарат електроконвульсивної терапії THYMATRON SYSTEM IV; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; таблиця інформаційна;
- на кафедрі патологічної анатомії з секційним курсом та судовою медициною: Телевізор Vinga L43FHD22B; маніпулятор мережевий GENIUS USB; 2 моноблоки ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна;
- на кафедрі хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти: 2 моноблоки ARTLINE Business S41; Багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; таблиця інформаційна;
- Кафедра функціональної і лабораторної діагностики: Таблиця інформаційна;
- на кафедрі фізіології з основами біоетики та біобезпеки: 2 моноблоки ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна; адміністративна карта України 1:1 000 000 для початкової школи, карта на планках; політична карта Світу 1:22 000 000 (картон/ ламінована/ планки);

- на кафедрі фармакогнозії з медичною ботанікою: Аквадистилятор електричний ДЕ-10М; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; таблиця інформаційна;
- на кафедрі акушерства і гінекології № 2: Відеокамера HIKVISION DS-2CD2420F; 2 стени розміром 1,5х2,5 м з прозорими кишеньками; моноблок ARTLINE Business S41; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; Таблиця розміром 0,4х0,2 м.; 2 таблиці розміром 0,2х0,3 м.; 2 таблиці розміром 0,15х0,3 м з алюмінієвою рамкою;
- на кафедрі дитячої стоматології: Щипці для видалення молочних премолярів нижньої щелепи, дитячі №122, дуже малі; 2 скейлера ультразвукових UDS-N3; 2 телевізори Vinga L43FHD22B; 4 моделі молочних зубів, артикулятор верхньої і нижньої щелепи, 20 функціональних молочних зубів з анатомічними сформованими коренями, виготовлені з еластичного прозорого пластика; модель молочних зубів з червоною пульпою АК-6/2 ZPU; 4 моделі зуба для тренування на пульпотомію, заповнені воском АК-6/2 ZPUW; 4 моделі зуба №53, пульпа з воском і карієсом АК-6/2 ZPUWPK-53; 4 дитячі моделі зуба з червоним кореневим каналом АК-6/2 ZPUF53; 3 підготовлені моделі зуба №51 АК-6/2 ZP51; 4 моделі зуба №54, пульпа з воском і карієсом АК-6/2 ZPUWPK-54; 4 моделі зуба №55, пульпа з воском і карієсом АК-6/2 ZPUWPK-55; модель зуба 54 з червоним кореневим каналом АК-6/2 ZPUF54; Модель зуба 85 з червоним кореневим каналом АК-6/2 ZPUF85; дитяча модель зуба 55 з червоним кореневим каналом АК-6/2 ZPUF55; модель зуба 85, пульпа з воском і карієсом; 3 моноблоки ARTLINE Business S41; скейлер ультразвуковий автономний UDS-E; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010;
- на кафедрі невідкладної та екстреної медичної допомоги: Відеокамера HIKVISION DS-2CD2420F-I (бж + карта пам'яті 32Гб); 2 телевізори Vinga L43FHD22B; 3 моноблоки ARTLINE Business S41; ноутбук Acer Aspire 3 A315-51-576E; таблиця інформаційна;
- на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії: Моноблок ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна;
- на кафедрі медичної інформатики: Маніпулятор мережевий GENIUS USB; 10 Моноблоків ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна;
- на кафедрі педіатрії № 2: Вимірювач артеріального тиску механічний ВК 2001-3001 зі стетоскопом та дитячою манжеткою (20-29см); дошка сухостираюча для тимчасових записів, 80х120см; 3 моноблоки ARTLINE Business S41; мультимедійний проектор Acer X1323 WH; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; таблиця інформаційна;
- на кафедрі громадського здоров'я та управління охороною здоров'я: Телевізор Vinga L43FHD22B; 3 моноблоки ARTLINE Business S41; таблиця інформаційна;
- на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології: 3 моноблоки ARTLINE Business S41; 12 монокулярних мікроскопів SEO-SCAN 1000M (окуляр WF10X/ об'єктиви: 4X, 10X, 40X, 100X/ 2-х координатний столик/ вбудоване освітлення з конденсором та ірисовою діафрагмою); таблиця інформаційна;

- на кафедрі медичної реабілітації: Шафа комунікаційна настінна; столик мануальний для реабілітації з навантаженням ТВ/О; 6 столів реабілітаційних з електричним регулюванням висоти SR-3E (в комплекті з висувним шасі на колесах); сходи універсальні для ходьби з похилою рампою S/U; універсальна кабіна для підвісної терапії WSC-4 (в комплекті набір аксесуарів повний); пристрій ортопедичний PARAMOBIL з статично-динамічним модулем розмір; пристрій для реабілітації MOTomed viva2 для ніг та рук (в комплекті з двома манжетами на зап'ясток для фіксації руки; мультимедійний проектор Acer X1323 WH;
- на кафедрі первинної медико-санітарної допомоги та загальної практико-сімейної медицини: Монітор складу тіла OMRON BF-511; проектор Acer P5230 (MR.JPH11.001); табличка інформаційна;
- на кафедрі внутрішньої медицини № 2: Ноутбук HP 250 G6; 2 моноблоки ARTLINE Business S414; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; табличка інформаційна;
- на кафедрі акушерства та гінекології № 1: Сканер EPSON Perfection V19 (B11B231401); 2 моноблоки ARTLINE Business S41; Багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; 2 Стенди розміром 1,42x2,0 м з прозорими кишнями; стенд розміром 1,42x2,25 м з прозорими кишнями; табличка інформаційна;
- на кафедрі медичної біології: Кільцевий освітлювач SEO LED Ring-60 світлодіодний; 12 Монокулярних мікроскопів SEO-SCAN 400M (окуляр 10X/ об'єктиви: 4X, 10X, 40X/ фіксований столик/ вбудоване освітлення); 2 моноблоки ARTLINE Business S41; проектор Viewsonic PS501X (VS17259); табличка інформаційна;
- на кафедрі внутрішньої медицини № 1: 2 глюкозних сенсори MMT-7008; система постійного моніторингу глюкози в крові iPro2; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; таблиця розміром 0,15x0,3 м.; таблиця розміром 0,2x0,3 м з алюмінієвою рамкою; табличка інформаційна;
- на кафедрі медичної фізики діагностичного та лікувального обладнання: Лабораторний автотрансформатор Luxeon ЛАТР-1кВа; 2 дозиметра-радіометра МКС-05 «ТЕРРА» ВІСТ.412129.006; 4 пульсоксиметра CMS 50С; 4 вимірювача АТ Microlife BP AG 1-20; табличка інформаційна; стенд інформаційний;
- на кафедрі терапевтичної стоматології: Мийка 7848D 2чаші 0,8мм 780x480x180 декор; бойлер Gorenje GT 15U; 5 Скейлерів ультразвукових UDS-N3; дозатор 1000 мл. хром; табличка інформаційна; 60 Муляжів щік; лампа стоматологічна світло полімеризаційна D-LUX; ендомотор Endo Radar з LED апекслокатором безпровідний;
- на кафедрі хірургії №1 з урологією, малоінвазивною хірургією та нейрохірургією імені проф. Л.Я. Ковальчука: 5 моноблоків ARTLINE Business S41; Багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; табличка інформаційна;
- на кафедрі внутрішньої медицини № 3: Моноблок ARTLINE Business S41; ноутбук Acer Aspire 3 A315-51-576E; багатофункціональний пристрій Canon MF 3010; табличка інформаційна;

- на кафедра оперативної хірургії та клінічної анатомії: Телевізор Vinga L43FHD22B; 2 моноблоки ARTLINE Business S41; інформаційна табличка (0,55x0,75); табличка інформаційна.

ВИХОВНА ПРОБОТА

Виховна робота – важлива та невід’ємна складова частина навчального процесу. Поєднання навчання та виховання в університеті дає можливість забезпечити підготовку висококваліфікованих спеціалістів-медиків, стоматологів та провізорів, ідеалом яких має бути гармонійно розвинена, високоосвічена, творча, юридично обізнана, активна й національно свідомо людина.

Щораз більшої ваги у сучасному вихованні набуває аксіологічний підхід. Відповідно до нього основою змісту виховання у закладі вищої освіти виступає система певних цінностей - загальнолюдських, національних, громадянських, родинних, особистого життя. Студенти цілеспрямовано залучаються до різноманітних видів діяльності – пізнавальної, науково-дослідної, громадсько-корисної, правової, трудової, естетичної, екологічної, спортивно-оздоровчої тощо, спрямованих на засвоєння системи цінностей.

Навчально-виховний процес у ЗВО спрямований на дорослу людину. Тому його *основним завданням є створення умов для саморозвитку, самовираження і самореалізації особистості*. Виховання студента в університеті розглядається не як окремі і випадкові педагогічні впливи, а як цілісна система педагогічного супроводу його життєдіяльності. Воно реалізується як в *аудиторній* (виховуюче навчання), так і в *позааудиторній* (створення умов для раціональної самоорганізації студентської діяльності, культури, праці та дозвілля) роботі.

Відповідно до «Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді», реалізація основних завдань і принципів виховної роботи протягом 2019 року здійснювалася за такими основними напрямками:

- національно-патріотичне виховання;
- інтелектуально-духовне виховання;
- моральне виховання, благодійна та волонтерська робота;
- художньо-естетичне виховання;
- здоровий спосіб життя;
- робота з іноземними студентами.

У центрі виховної роботи і культурного розвитку функціонує інститут кураторів студентських академічних груп. Діяльність куратора спрямована на здобуття молодою людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій та розвиток індивідуальних якостей майбутнього фахівця. Протягом року було підготовлено та проведено заходи, присвячені знаменним подіям, національно-культурним традиціям, провідним вченим, політичним діячам, пам’ятним університетським датам. Зі студентами прикріплених груп постійно проводяться бесіди, круглі столи на актуальні та важливі теми, обговорюються події з життя університету, міста, країни.

Одним із напрямків виховної роботи в університеті є **національно-патріотичне виховання**, яке спрямоване на відродження національної культури та використання кращих традицій культурних надбань.

Важливу роль у національно-патріотичному вихованні відіграють ознайомлення студентів із пам'ятками культури рідного краю. Куратори академічних груп студентів провели тематичні екскурсії у Тернопільський історико-меморіальний музей політичних в'язнів та організували поїздку у музей-садибу академіка І. Я. Горбачевського в с. Зарубинці.

Гордістю університету є хор ТНМУ, який став для вишу візитною карткою, і його колядок з нетерпінням очікують у різних установах міського та обласного значення. Спільно з Тернопільською семінарією ім. Йосипа Сліпого було проведено концерт духовної музики «Коляда мандрує світом». За час колядування вдалося зібрати понад 20 тисяч гривень, які спрямовано на благодійні цілі.

Продовжується проект «Читай українською», де викладачі і студенти рекомендують до прочитання книги, написані чи перекладені українською мовою. Ролики, які знімає студентський колектив «Outlook», регулярно виставляються у мережі Інтернет.

Кураторами груп серед студентів університету регулярно проводяться бесіди щодо питань дотримання загальнолюдських моральних та духовних цінностей.

Викладачі та студенти взяли участь у заходах, приурочених вшануванню пам'яті Героїв Небесної Сотні, героїв АТО, Січових стрільців, воїнів УПА, полеглих у Другій світовій війні, поклали квіти до могил.

Студенти 2 курсу медичного і стоматологічного факультетів спільно з викладачами кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки ТНМУ взяли участь у тематичній зустрічі, присвяченій Дню захисника України. Завідувач кафедри професор Вадзюк С.Н. представив громадсько-політичного діяча, політв'язня Ігора Олещука і розповів про його життєву дорогу, зокрема про важкі часи навчання в школі села Чорний Ліс Збарзького району, війну, ув'язнення, сталінські концтабори.

1 жовтня 2019 року студенти медичного факультету ТНМУ разом з викладачами кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки взяли участь у тематичній зустрічі, присвяченій Дню захисника України. Завідувач кафедри, професор Вадзюк С.Н. представив ветерана АТО, «Народного Героя України» Михайла Мороза.

З нагоди Дня захисника України у **Тернопільському національному медичному університеті імені І.Горбачевського** 17 жовтня 2019 року відбувся благодійний ярмарок. Студенти і викладачі нашого вишу запропонували всім бажаючим смачну домашню випічку, фрукти з власного городу, традиційні українські накладанці та інше. Іноземні студенти підготували страви національної кухні.

До дня української писемності та мови силами кафедри української мови було проведено урочистості спільно з українськими та іноземними студентами.

Студенти ТНМУ – переможці обласного етапу X Міжнародного конкурсу імені Тараса Шевченка. Його мета – вшанування поета, виявлення творчо

обдарованої молоді, виховання поваги до традицій народу, підвищення рівня мовної культури.

У Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського 14 листопада 2019 року відбувся вечір пам'яті жертв Голодомору.

З нагоди Дня національної гідності і свободи в університеті Львівський християнський театр «Еммануїл» репрезентував виставу «Не помру, але житиму», в основу якої лягли проблеми українського сьогодення та пошук вирішення суспільних проблем.

Викладачі і студенти Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського зустрілися з єпископом-помічником Тернопільсько-Зборівським Української Греко-Католицької Церкви Теодором з нагоди відзначення 150-річчя з дня народження Митрополита Української Греко-Католицької церкви Андрея Шептицького.

Попередньо духовні отці – владика Теодор і отець Іван Січкарик – поспілкувалися з ректором ТДМУ, професором Михайлом Кордою. Очільник вишу запропонував їм тісніше співпрацювати в напрямку виховання майбутніх медиків в розрізі християнського вчення про любов до ближнього.

Зустріч викладацького і студентського колективу ТДМУ з владикою розпочалася з молитви студентів Тернопільської вищої духовної семінарії імені Й.Сліпого. Також протягом року відбуваються духовні зустрічі студентів із священниками, на яких відбувається обговорення морально-етичних проблем, які так чи інакше постають перед лікарем.

Успішною формою виховання є **благодійна діяльність**, до якої в університеті долучаються усі охочі, а також успішно продовжує функціонувати волонтерський рух під керівництвом асистента кафедри фармакології з клінічною фармакологією Курило Х.І. До числа волонтерів належать і викладачі, і понад тисяча студентів, у тому числі іноземці. Основні напрямки діяльності волонтерства ТНМУ – допомога бійцям АТО, соціально незахищеним верствам населення, дітям з обмеженими можливостями, дітям-сиротам, інструкторські курси з домедичної допомоги, проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо профілактики захворювань.

Перед світлим святом Христового Воскресіння відбулася акція «Промінь милосердя» у стінах Центру соціально-психологічної реабілітації та у Тернопільській ЗОШ I-III ступенів № 27 імені В.Гурняка, де вихованці та школярі разом зі студентами ТНМУ виготовляли великодні сувеніри, які пізніше реалізовувались у стінах нашого університету. Викладачі і молодь підтримали ідею, завдяки чому було вилучено майже 16 тисяч гривень, а виручені кошти пішли на допомогу важкохворим дітям з багатодітної сім'ї.

З ініціативи кафедри іноземних мов студенти відвідали Петриківський обласний геріатричний пансіонат, де порадували їх гостинцями, квітами та подаруночками. Благодійну акцію було приурочено до Дня матері.

Студенти завітали на фестини до дітей з цукровим діабетом. Зустріч організована Школою діабету в Тернополі для дітей і підлітків та громадською організацією «Діа-ДІМ Тернопілля». Діти радо демонстрували свої вміння і таланти у конкурсі «Діабет таланту не завада», чим неабияк потішили батьків та

гостей зібрання. Завдяки об'єднання зусиль багатьох небайдужих благодійників свято для дітей не обійшлося без подарунків та приємних несподіванок.

У ТНМУ діє Волонтерський рух ТНМУ «Miserecordia» та науково-краєзнавча студія «Терполяни», які долучаються до благодійних акцій у Міжнародному благодійному фонді «Карітас», де передають одяг для людей різних вікових категорій та солодощі.

Великою дружною родиною викладачі, працівники і студенти упродовж останніх років активно допомагають нашим **військовим на Сході України**. Вже традиційною стала участь представників ТНМУ у заходах волонтерської організації «Бункер-С». Представниці волонтерської організації «Матері в молитві» і благодійного фонду «Західний фронт» готують продуктові набори для бійців АТО. Студенти ТНМУ неодноразово долучалися до цього процесу.

Під патронатом університету перебуває «Дім милосердя» у м. Чорткові Тернопільської області де перебувають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. Одним з напрямків є обстеження і консультування діток висококваліфікованим фахівцями ТНМУ, а також до цієї співпраці активно долучаються студенти нашого університету, які приїжджають час від часу до діток, підтримують з ними контакт, дарують тепло своїх сердець, вручають їм подарунки та отримують багато позитивних емоцій від спільного проведення часу.

У Всесвітній день психічного здоров'я, кафедра психіатрії, наркології та медичної психології організувала благодійну акцію зі збору коштів для «Дому милосердя». На зібрані 21400 гривень закуплено необхідні медикаменти, засоби гігієни, іграшки, фрукти та солодощі для дітей.

Студенти-волонтери відвідали Центр соціально-психологічної реабілітації дітей, що на вулиці Стрімкій, 6. Волонтерська команда ТНМУ організувала благодійну акцію зі збору потрібних речей та влаштувала свято для дітей, які опинилися в критичній ситуації.

До міжнародного дня «Spina bifida та гідроцефалія» викладачі кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією разом з студентами ТНМУ та ГО «Сяйво духу» провели благодійну акцію. Під час акції було зібрано 2124 гривень, яку були передані голові громадського об'єднання «Сяйво духу» для закупівлі матеріалів для тренінгу зі збереження нирок у дітей з розщипиною хребта.

Активно долучилися студенти та викладачі всіх кафедр університету до акцій, присвячених дню святого Миколая. Уже декілька років поспіль центр соціальних служб захисту прав дітей та молоді надає списки сімей, які згодом майбутні медики відвідують з подарунками. У рамках акції «Миколай про тебе не забуде» в університеті щороку студенти організовують збір коштів на кожному курсі і відвідують дітей з малозабезпечених, багатодітних родин, тих, які опинилися у складних життєвих обставинах, та дітей-інвалідів.

Також до дня Святого Миколая хор ТНМУ та студенти-волонтери відвідали хоспіс з подарунками та святковим концертом. Студенти-волонтери у грудні 2019 р. брали участь у міській акції «Фабрика Святого Миколая» для допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Працівники кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання, відвідали підопічних соціального центру ТБФ «Карітас», які підготували гостям привітання у вигляді власноруч написаних

віршів. Представники реабілітаційно-освітнього центру для неповносправних дітей з «Фундації допомоги дітям» подарували вихованцям навчальні матеріали, солодощі та іграшки. А також відвідали Петриківський обласний комунальний будинок-інтернат, де вихованці радісно зустріли гостей, які прийшли до них з подарунками. Ці акції є щорічними та організовуються уже чотири роки поспіль.

З нагоди Всесвітнього дня боротьби з цукровим діабетом студенти в ТРЦ «Подoliaни» організували інформаційно-просвітницьку роботу та провели низку акцій, спрямованих на запобігання цьому захворюванню, вчасні профілактику та звернення до лікарів, а саме: прочитали лекцію касирам, продавцям та співробітникам ТРЦ «Подoliaни» щодо профілактики і лікування туберкульозу, провели декілька зустрічей зі школярами та відвідали медичний лицей ТНВК №15, класичну гімназію нашого міста.

Сьомий рік поспіль Товариство «Червоного Хреста» в Тернопільській області разом із ТДМУ проводять акцію «Квітка добра та милосердя». Студенти-волонтери вимірювали артеріальний тиск та рівень цукру всім бажаючим, надавали консультації щодо ведення здорового способу життя.

На Театральному майдані відбулося загальноміське свято «День здоров'я-2019». Викладачі і студенти взяли активну участь у цьому заході.

З нагоди Дня психічного здоров'я студенти завітали на кафедри університету. Вони розповіли викладачам про те, які чинники впливають на стан психічного здоров'я. Майбутні лікарі детально зупинилися на тому, що таке психічне здоров'я, про його складові та чинники збереження. Вони проаналізували таке явище, як депресія. Студенти ТНМУ дали декілька порад щодо того, як боротися з таким психічним станом та що робити у разі виявлення інших психологічних розладів.

З ініціативи студентів відбулася зустріч з учнями молодших класів загальноосвітніх закладів та садочків міста з проектом «Медведик-медик». Майбутні медики розповідали про здорове харчування, запобігання хворобам, правила гігієни та у формі гри навчали дітей не боятися людей у білих халатах.

Студенти-волонтери медичного факультету провели відкритий урок для учнів четвертого класу школи №3 на тему «Здоровий спосіб життя». Молоді люди розповіли школярам про шкідливий вплив алкоголю та нікотину на здоров'я людини, пояснили про небезпеку, яка може загрожувати дітям при надмірному перегляді телепередач, зловживанні комп'ютерними іграми та тривалому щоденному користуванні мобільним телефоном. Також студенти розказали учням, як правильно харчуватися та яку їжу краще виключити з раціону, щоб не зашкодити власному здоров'ю.

Студенти спеціальності «Фізична реабілітація» організували заняття з вихованцями навчально-реабілітаційного центру. Надзвичайної уваги, любові і професійної допомоги з боку різних фахівців потребують діти з обмеженими можливостями.

Студенти ТНМУ розповіли про неврологічні розлади харчування. Студенти Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського 12 вересня 2019 року організували захід «Ні анорексії!». Усі активісти (Юлія Валігура, Анастасія Бойко, Ярина Степанюк) є членами громадської організації «УМСА-Тернопіль». Молоді люди мали змогу поглибити свої знання про неврологічні розлади харчування. З міні-лекції й

презентації, підготовлених Шумаелем Зейном та Ольгою Чауш, присутні дізналися про етіологію, симптоматику та лікування цього вкрай небезпечного захворювання.

День психічного здоров'я відзначили на кафедрі психіатрії, наркології та медичної психології ТНМУ. **10 жовтня кафедра психіатрії, наркології та медичної психології** Тернопільського національного медичного університету організувала захід, приурочений Всесвітньому дню психічного здоров'я для пацієнтів дитячого психіатричного відділення КНП «ТОКПЛ» ТОР. У заході взяли участь викладачі кафедри, студенти-іноземці кураторської групи та лікарі-інтерни.

Викладачі і студенти ТНМУ організували інформаційну акцію з нагоди Всесвітнього дня Spina bifida і гідроцефалії. 25 жовтня 2019 року на Театральному майдані нашого міста відбулася акція, присвячена Всесвітньому дню Spina Bifida і гідроцефалії. В заході взяли участь викладачі кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського – асистенти Глушко К.Т., Бурбела Е.І., Добровольська Л.І., Рогальська Я.В. та доцент Ярема Н.М., а також студенти 3, 5, 6 курсів медичного факультету та представники громадської організації батьків дітей зі spina bifida «Сяйво духу» – Мар'яна Кошманюк та Ірина Хайецька.

Студенти ТНМУ з Польщі організували творчий вечір для пацієнтів лікувального закладу. Асоціація польських студентів 29 жовтня 2019 року організувала благодійний творчий вечір для пацієнтів Микулинецької обласної фізіотерапевтичної лікарні. Глядачі мали можливість почути популярні польські пісні у виконанні ансамблю студентів, а також всесвітньо відомі оперні твори Італії та Іспанії від президента Асоціації польських студентів Хуберта Мікоші. Вечір завершили композицією, добре відомою і в Україні, «Гей, соколи». Тепла, камерна атмосфера події сприяла залученню аудиторії до дійства.

У Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського відбулася акція з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку. Силами студентів було проведено збір коштів на усіх факультетах та курсах. На ініціативу молоді відгукнулися майже всі. Спільними зусиллями вдалося зібрати 10 тисяч гривень.

Студенти ТНМУ організували благодійний віденський бал. Цього року ініціаторами заходу стали студенти **Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**. До організаційного комітету увійшли **Ярина Степанюк, Анастасія Бойко, Тетяна Степанюк, Юлія Валігура, Яна Чайка**. Допомогали їм у цьому студентки ТНМУ **Наталія і Марія Касьян**. Для учасників балу організатори підготували цікаву програму. Спершу п'ять танцювальних пар представили всім присутнім вишуканий віденський вальс. Упродовж місяця студенти ТНМУ готували цей сюрприз спеціально з нагоди балу. Було зібрано 56 тисяч гривень, які було віддано на благодійні потреби.

Студенти ТНМУ долучилися до заходу з нагоди Дня боротьби з ВІЛ/СНІД. З метою популяризації здорового способу життя 26-27 листопада 2019 року на базі Тернопільського коледжу харчових технологій і торгівлі було проведено

інтерактивний захід з профілактики поширення ВІЛ-інфекції під назвою «Маршрут безпеки».

Студенти ТНМУ співорганізували акцію з нагоди Дня боротьби з ВІЛ/СНІД. Якщо проблему неможливо вирішити – потрібно змінити ставлення до неї. Якщо захворювання неможливо вилікувати – потрібно усі сили спрямувати на його попередження. Спільними зусиллями волонтерів Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського та волонтерів Тернопільської обласної організації «Товариство Червоного Хреста України» на чолі з організатором – студенткою шостого курсу медичного факультету, Соломією Бандрівською, було проведено благодійний захід «Безпечний кекс» з нагоди Всесвітнього дня боротьби з ВІЛ/СНІД. Цей день у світі традиційно відзначають 1 грудня.

4 грудня студенти та викладачі ТНМУ, які є учасниками волонтерського руху «Miserecodia» відвідали до Тернопільського обласного навчально-реабілітаційного центру, який знаходиться на вулиці Братів Бойчуків, 6.

З нагоди новорічно-різдвяних свят та Святого Миколая студенти Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського організували акцію «Подаруй сироті частинку себе». Упродовж місяця майбутні медики збирали кошти для придбання подарунків вихованцям дитячого будинку «Малютко», що у Тернополі. Благодійниками стали молоді люди, які проживають у гуртожитку №3 ТНМУ.

У ТНМУ попіклувалися про здоров'я зубів діток з Нового села. У Тернопільському національному медичному університеті діє низка благодійних проектів, спрямованих на покращення якості життя тих верств населення, які найбільше потребують підтримки і допомоги. Зокрема в стоматологічній клініці регулярно проводяться профілактичні огляди та лікування зубів дітей-сиріт. Чимало заходів подібного спрямування організовують викладачі та студенти ТНМУ.

У Міжнародний день волонтера, який щороку світова спільнота святкує 5 грудня, у бібліотеці Тернопільського національного медичного університету відбулося відзначення найактивніших учасників волонтерського руху цінними подарунками та подяками Тернопільської обласної ради. Захід був присвячений лікарю-хірургу, майору медичної служби 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади **Михайлу Стасіву**.

Постійно значна увага в університеті звертається на **художньо-естетичне виховання студентів**. Реалізація творчого потенціалу молоді здійснюється у хоровому колективі, студентському творчому колективі, студентському телебаченні «АУТЛУК».

За участю Творчого колективу ТНМУ проводяться святкові концерти, присвячені різним знаменним датам. Протягом року організовано та проведено культурно-мистецькі та розважальні концерти, зокрема, неймовірне свято краси, грації, талантів і юності під час конкурсу «СтудМіс ТДМУ-2019», концерт з нагоди відзначення Дня студента та Дня Валентина.

Цьогоріч відбулися прем'єри нових вистав від театральної студії «Арт-драма» у ТНМУ. Це постановки «У всьому винен гороскоп» та «Ціаністий калій з молоком або без...», які відбулися в актовій залі ТНМУ.

Викладачі університету разом з студентами відвідували вистави та концерти в Тернопільському академічному обласному драматичному театрі імені Т.Г. Шевченка, Тернопільській обласній філармонії, виставки митців у Тернопільському обласному художньому музеї та інші культурно-мистецькі заходи.

Творчу, різнобічно обдаровану молодь ТДМУ об'єднують такі заходи, як Літературно-музичні вечори «Темрява» та «Миля».

Ініціативна команда студентів Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського вчетверте організувала масштабний квест, в якому могли взяти участь усі бажаючі. Організаторами заходу є студенти п'ятого курсу медичного факультету: Юлія Бандрівська, Таїсія Білоножко, Тереза Швець. Кожного разу понад 150 осіб виявляє бажання взяти участь у квесті. Цього року була подана рекордна кількість заявок – 53 команди.

З метою пропагування здорового способу життя за ініціативи органів студентського самоврядування у 2019 р. проведено чемпіонати з футзалу, настільного тенісу, баскетболу, армрестлінгу на «Кубок ректора».

Кубок ректора з шахів відбувся 7 листопада 2019 року в приміщенні адміністративного корпусу Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського. Загалом участь взяло 24 студенти нашого вишу. Змагання відбулися за швейцарською системою в 9 турів. Кожному гравцю давалося по 5 хвилин на партію (10 хв. тривала одна партія). Організаторами кубку ректора стали студенти стоматологічного факультету Михайло Якимчук та медичного факультету Марія Смішкова.

У ТДМУ діє лицарський клуб «Золота шпора», студенти-учасники якого практикуються у лицарських боях та брали участь у міжнародних змаганнях із середньовічного бою «Битва націй», у 2019 році його очільницею стала Юлія Кібець.

Жіноча команда з волейболу взяла участь у II Відкритій універсіаді Тернополя та другий рік поспіль посіла 3 місце. У цих змаганнях збірна команда університету з плавання виборола друге загальнокомандне місце. Можемо пишатися збірою з шахів – 1 місце, збірою з армспорту – 1 місце.

У всіх регіонах України відбувалася Всеукраїнський легкоатлетичний забіг на дистанцію 1609 метрів «Студентська миля». Цим заходом учасники закрили XIV Всеукраїнську Універсіаду, під час якої наші студенти здобули чимало призових місць.

З метою відзначення кращих студентів та стимулювання студентських ініціатив у 2019 році відбувся конкурс «Кращий студент ТДМУ».

У номінації «За відмінні успіхи у навчанні» відзнаку отримала **Марія Рябоконт**, у якої найвищий середній бал – 186, 5.

Найкращим у номінації «За вагомі досягнення в науковій роботі» було обрано **Артема Маланчука**. Студент четвертого курсу медичного факультету є членом ради Наукового товариства студентів, учасником наукової програми «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації» (сертифікат володіння англійською мовою 1 рівень), був учасником конференції «Міждисциплінарний підхід до терапії внутрішніх хвороб», переможець у номінації «Діагностика мікроскопічних проявів патологічних процесів та хвороб» в олімпіаді з патоморфології, має чималу кількість публікацій у різних

виданнях. Отримав диплом I ступеня на 23-му Міжнародному конгресі студентів і молодих вчених.

Подяку за активну громадянську позицію отримала молодіжна голова міста, колишня голова Студентського парламенту ТНМУ **Романна Павлюк**. Студентка шостого курсу медичного факультету була учасницею програми Erasmus+, організатором конференції ВОМОСС, учасницею команди Тернополя у конкурсі «Молодіжна столиця України», учасницею XXII Міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених (диплом за II місце), а також обрана молодіжним мером Тернополя.

«За вагомі досягнення в розвитку культури» було відзначено **Софію Копитчак**. Студентка четвертого курсу медичного факультету брала участь у конкурсі «Найкращий студент Тернопільщини» (перемога в номінації «Найкращий студент-науковець Тернопільщини»), організувала концерт «Українські вечорниці», розважальне шоу «Хто зверху», перемогла в конкурсі «СтудМіс ТДМУ 2019», організувала захід «Latin Dance evening», хореограф танцювальних постановок на Міжнародних студентських літніх школах.

У номінації «За вагомі досягнення у спорті» переможцем обрано **Максима Левицького**. Студент першого курсу медичного факультету брав участь у таких змаганнях, як чемпіонат України за кікбоксингу WTKA серед юніорів (1 місце), чемпіонат ФСТ «Україна» з кікбоксингу WTKA серед юніорів (1 місце), відкритий кубок України з кікбоксингу WAKO серед юніорів (1 місце), Unified World Championship WTKA (2 місце), відкритий чемпіонат Тернопільської області з MMA (1 місце), відкритий чемпіонат Тернопільської області з кікбоксингу ISKA (1 місце), всеукраїнський турнір найсильніших кікбоксерів України WTKA (1 місце), чемпіонат України з кікбоксингу WTKA серед студентів (1 місце).

Найкращим волонтером цього року стала **Оксана Побігушка**. Дівчина є студенткою четвертого курсу медичного факультету, керівником волонтерського корпусу ТНМУ. Упродовж семестру була організатором таких акцій: з нагоди дня людей похилого віку; регулярні ліплення вареників для воїнів АТО; просвітницький захід з нагоди Міжнародного дня боротьби з цукровим діабетом; регулярні поїздки у Петриків у релігійну організацію «Жіночий монастир служебниць Господа і Діви Марії з Матара» Тернопільсько-Зборівської Архиєпархії УГКЦ; організація концерту з нагоди міжнародного дня волонтера.

20 вересня 2019 року з нагоди **Міжнародного дня студентського спорту** студенти Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського підтримали всеукраїнських рух за здоровий спосіб життя і взяли участь у флешмобі з нагоди цього свята. Зокрема вони виконали під музичний супровід комплекс загальнорозвиваючих та спеціальних вправ, а після цього основну частину флешмобу – стрибки з напівприсяду «Jump Squats». Захід організовано силами кафедри фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання та пройшов в теплій, веселій та позитивній атмосфері.

Робота з іноземними студентами.

28 вересня 2019 року Нігерійський студентський союз організував перший свій квест «Вільний пошук». Цей захід відбувся на Співочому полі, що в парку Національного відродження.

Щороку в ТНМУ вшановують пам'ять Кобзаря. Цьогоріч іноземні студенти ТНМУ долучилися до концерту «Шевченкове перо», який торкнулася серця кожного глядача в залі. Вірш «Мені тринадцятий минало» у цікавій інтерпретації декламували слухачі підготовчого відділення ТДМУ (**Рамірез Мілу, Осеї-Туту Годфред, Анум Александр, Окіне Соломон, Чудасма Кхушал**). Вони не тільки продемонстрували відмінні знання української мови, а й додали драматичного відтінку у свій виступ.

Цікавим був виступ слухачів підготовчого відділення з піснею «Тече вода з-під явора» (**Рамірез Тоала Мілу, Нванкво Франціска, Осеї-Туту Годфред, Окіне Соломон, Лукас Прешес, Кхаваджа Каїнат**). За допомогою своїх викладачів **Надії Гамуги** та **Наталії Любачівської** вони підготували ще й танцювальний супровід.

У ТНМУ вперше відбувся кубок ректора з шахів. У цих інтелектуально-спортивних змаганнях взяло участь понад 40 студентів різних факультетів і курсів.

Відбулася XIII Спартакіада Тернопільської області. Чоловіча збірна ТНМУ з баскетболу виборола у цих змаганнях третє місце. Наші студенти поступилися командам ТНЕУ-1 та ТНЕУ-2. Натомість вони впевнено перемогли представників ТНТУ та ТНПУ.

Честь ТНМУ на цих змаганнях відстоювали **Богдан Сусла, Назар Савчук, Олександр Свергун, Роман Браток, Володимир Паничев, Артем Меренков, Мілош Красуцкій, Кевін Пулгарін, Мерджім Дживері**.

Представники Асоціації студентів Індії організували в ТНМУ змагання з бадмінтону та волейболу. У цьому чемпіонаті взяли участь 70 студентів, які завзято боролися за призові місця.

Троє іноземних студентів Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського брали участь у міжнародному фестивалі-конкурсі пісенного мистецтва «Кришталевий жайвір», зокрема **Вініт Мусле** (Індія), **Хуберт Мікоша** (Польщі) і **Габрієла Біголас** (Польща).

У рамках реалізації проекту «Тернопіль – студентська столиця України» 31 жовтня 2019 року в палаці культури «Березіль» відбулося загальноміське міжнародне свято «INTERnopolNow». Під час цього заходу керівники чотирьох тернопільських університетів підписали меморандум про співпрацю з міською радою. Відзнаки отримали такі студенти ТНМУ: **Гетуах Захарія** (Гана), **Кодуах Кайсер Дісхер Амоах** (Гана), **Акінладе Абдулсалам Омобайо** (Нігерія), **Абдельгаввад Ахмед Салем Мохаммед** (Єгипет), **Сінгх Джітендра** (Індія), **Кумар Акшай** (Пакистан), **Тріпаті Вайбхав** (Індія), **Чітсва Нярадзаї Шарон** (Зімбабве), **Мікоша Хуберт Віктор** (Польща) та **Піареджаан Абдул Рехман** (Індія). Усі вони впродовж навчання були чудовими лідерами, зорганізовували культурні та спортивні заходи, перемагали в різних конкурсах.

Іноземні студенти ТНМУ беруть активну участь в «Українському клубі», де вони вдосконалюють знання з української мови та відвідують музеї та історичні пам'ятки Тернопільщини.

25 листопада цього року стартував благодійний проект «Санта Клаус приходить до ТНМУ», організований Асоціацією польських студентів ТНМУ. Викладачі і студенти мали можливість зробити добру справу перед Різдвом. Дві команди на чолі з двома Сантами мандрували по усіх корпусах і підрозділах

університету, щоб під час виконання колядок побачити щасливі усмішки на обличчях людей і попросити про маленьку допомогу для дітей-сиріт та пацієнтів дитячої лікарні. Новонароджені з гідроцефалією отримали все необхідне для здійснення операції, дітей з синдромом П'єра Робіна також одержали потрібні медикаменти і медичні засоби, предмети гігієни, памперси та інші речі для отримання допомоги в амбулаторному режимі, а маленький пацієнт з епілепсією отримав необхідні ліки для майбутнього циклу лікування та солодощі. Зазвичай у Польщі 6 грудня святкують День Святого Миколая. 6 грудня студенти завітали до Центру соціально-психологічної реабілітації на вулиці Стрімкій. Студенти відвідали дітей, які потребують підтримки і любові, та подарували їм солодощі, предмети гігієни, ігри та засоби для творчої діяльності.

Адміністрацією університету активно підтримується студентське самоврядування. Студентським парламентом було проведено конференції студентів, підтримано благодійні та культурні акції ТНМУ. Члени цієї самоврядної організації беруть активну участь у заходах міста та країни, зокрема є членами УАСС. Також у червні 2019 року парламент ТНМУ організував на базі комплексу «Червона калина» з'їзд представників студентського самоврядування медичних ЗВО.

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА РОБОТА

Лікувальна робота працівників нашого університету виконується на 35 клінічних кафедрах університету, які розміщені на базах 26 лікувально-профілактичних закладів обласного та міського підпорядкування Тернопільської області, міста Рівне, а також м. Житомир.

Загальна кількість ліжкового фонду у 2019 році склала 5283 ліжка, проти 4952 ліжок у 2018 році (збільшилося на 331 ліжок).

20 працівників нашого університету входять до складу груп головних експертів структурних підрозділів і питань охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації та відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради.

Академік НАМН України, завідувач кафедри інфекційних хвороб з шкірними та венеричними хворобами доктор медичних наук, професор Андрейчин М. А. – голова асоціації інфекціоністів України.

На клінічних кафедрах університету працюють 365 викладачів, з них 56% мають «Вищу» кваліфікаційну категорію, 16% – «Першу», 11% – «Другу», 18% – не мають категорії.

Працівниками клінічних кафедр за 2019 р. в поліклініках прийнято 40359 хворих, в стаціонарних відділах проліковано 17175 пацієнтів, проконсультовано в клінічних базах 63703 хворих, на інших базах – 5844 пацієнтів. В хірургічних клініках виконано 6683 операції без асистенцій, виконано – асистенцій 2152.

У 2019 р. 48 викладачів нашого університету взяли участь у міжнародних клінічних конференціях, симпозіумах, майстер-класах у Польщі, Португалії, Іспанії, Нідерландах, Канаді, Грузії, Данії, Франції, Італії, Німеччині, Чехії, Австрії, Словаччині, США, Індії, Латвії, Білорусії, Угорщині, Словенії, Південній Кореї, Туреччині у 21 країні світу.

11 викладачів клінічних кафедр пройшли курси стажування та спеціалізації у клініках Польщі, Словаччини, Латвія, Німеччина.

Загальна вартість придбаного навчального медичного обладнання для клінічних кафедр – 3 963 919 грн.

Для симуляційного центру від Місії Міжнародного комітету Червоного Хреста в Україні отримано манекени, фантоми, медичний інструментарій та обладнання на суму 1 265 404 грн.

У 2019 навчальному році підписані угоди про співпрацю між Тернопільським національним медичним університетом та:

- комунальним некомерційним підприємством «Житомирська обласна дитяча клінічна лікарня» Житомирської обласної ради;
- комунальним закладом «Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;
- комунальним некомерційним підприємством «Тернопільський обласний центр служби крові»;
- комунальним некомерційним підприємством «Великогаївська амбулаторія загальної практики сімейної медицини» Великогаївської сільської ради Тернопільського району;
- благодійною організацією «Фонд Благодійність»;
- Петриківським обласним геріатричним пансіонатом;
- Новосіклівським обласним спеціальним навчально виховним комплексом.
- релігійною організацією «Жіночий монастир служебниць Господа і Діви Марії з Матара ТЗА УГКЦ».

У 2019 році розпочала свою роботу виїзна консультативна бригада університету для надання високоспеціалізованої консультативної допомоги населенню у центральні районні лікарні. Всього здійснено 7 виїздів у центральні районні лікарні, де оглянуто 517 пацієнтів, яким дано рекомендації щодо обстеження та подальшого лікування.

Створено наукову лабораторію з вивчення Лайм-Бореліозу.

Постановою Кабінету Міністрів України № 940 від 14 грудня 2016 р. стоматологічний відділ Університетської клініки внесено до переліку закладів охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій.

За звітний період у стоматологічному відділі всього проведено терапевтичне та хірургічне лікування 1747 пацієнтам. Виконано 644 прицільних рентгенограми, (загальна сума за рентгенограми склала 32200 грн.) та 548 ортопантомограм (загальна сума за ортопантомограми склала 60280 грн.). Надано ортопедостоматологічних послуг на суму 20847 грн.

За звітний рік співробітниками клінічних кафедр запроваджено більше 100 нових методик діагностики та лікування різноманітних захворювань та патологічних станів.

Результати наукової та практичної діяльності клінічних кафедр підведені на 13 Всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях.

В університеті продовжувала роботу лабораторія полімеразно-ланцюгової реакції та міжкафедральна клінічна лабораторія. Виконано дослідження: загальноклінічні – 6414, імунологічні – 1074, імуноферментні – 3720, біохімічні – 1140, ПЛР – 3680, імуногістохімічні – 158. За звітний період в МНДЛ виконано 16186 досліджень.

Продовжували працювати навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги. Всього здійснено 622 прийоми амбулаторних хворих – 297 первинно і 325 повторно, найбільше у с. Увисла – 247 хворих та у с. Гнилиці – 240 хворих. Проводилися щоденні дворові обходи.

Продовжив діяльність навчально-практичний Центр симуляційного навчання, для якого виділені спеціальні приміщення в навчальному корпусі по вул. Чехова, 3.

29 листопада 2019 року у центрі симуляційного навчання ТДМУ відбулося відкриття новозбудованого навчального корпусу, що імітує відділення невідкладної допомоги багатопрофільної лікарні з боксом для заїзду «швидкої» та відповідно оснащеним автомобілем, кімнатою екстреної медичної допомоги (Emergency department), залом для дебрифінгу, внутрішнім двором, де можна симулювати різні ситуації.

В університеті з 31 жовтня 2006 р. працює курс малоінвазивних технологій та хірургічних дисциплін. У 2019 р. тематичні цикли вдосконалення з малоінвазивних технологій пройшли спеціалізацію та підвищили свою кваліфікацію з цього фаху 67 курсантів з різних куточків України.

У 2019 році в університеті розпочав свою роботу Центр психологічного консультування. Так, за звітний період фахівцями центру було надано 321 консультацію, серед яких 287 консультації для студентів та 34 для педагогічних працівників.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Завдяки активній міжнародній співпраці з навчальними та науково-дослідними закладами, а також закладами охорони здоров'я з усього світу Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України підтримує та заохочує ідею подальшого розвитку міжнародного партнерства з метою інтеграції в міжнародну академічну спільноту, що дає можливість для реалізації низки міжнародних проектів та участі представників університету у програмах академічних обмінів викладачів та студентів.

Тернопільський національний медичний університет є членом Європейської асоціації університетів (EUA). У межах асоціації здійснюється співпраця та обмін інформацією, а також проведення спільних дослідницьких проектів.

У жовтні 2019 р. ТНМУ став членом 2 міжнародних асоціацій:

1. Європейська асоціація фармацевтичних факультетів (EAFP) European Association of Faculties of Pharmacy (EAFP);
2. Асоціація регіональної співпраці з питань здоров'я, науки та технології (The Association for Regional Cooperation in the fields of Health, Science and Technology – RECOOP HST Association).

У своїй діяльності ТНМУ керується основними засадами та принципами, викладеними у Великій Хартії Університетів (Magna Charta Universitatum), відзначаючи найважливіші цінності університетських традицій і сприяючи тісним зв'язкам між університетами Європи.

Стратегічною метою університету є інтеграція в міжнародну академічну спільноту та сприяння співпраці між університетом та зарубіжними навчальними та науково-дослідними закладами, а також закладами охорони здоров'я. Така

співпраця дає можливість ознайомитись з новітніми досягненнями у сфері медичної освіти та практичної охорони здоров'я шляхом реалізації програм фахових стажувань викладачів ТНМУ на навчально-клінічних базах університетів-партнерів, проведення спільних наукових форумів, а також здійснення академічних обмінів викладачами та студентами.

На сьогодні ТНМУ співпрацює із **82** закордонними партнерами: вищими медичними освітніми закладами та закладами практичної охорони здоров'я з **32** країн світу.

З року в рік кількість закордонних партнерів університету зростає. Лише у 2019 р. підписано **13** Угод про міжнародну співпрацю (Додаток 1).

Впродовж 2019 р. було здійснено 100 закордонних відряджень 122 працівників університету (Додаток 2), з них:

- з метою участі в міжнародних наукових і освітніх форумах та конференціях – 62 відрядження, 80 працівників;
- з метою читання курсу лекцій в іноземних ВНЗ – 5 відряджень, 3 працівники;
- з метою налагодження міжнародної співпраці – 17 відряджень, 24 працівники.

Щороку відбуваються стажування викладачів ТНМУ на навчально-клінічних базах Європейських і світових університетів. У 2019 р. такі стажування здійснили 23 працівники ТНМУ (17 відряджень).

Університет також активно бере участь у Міжнародних грантових програмах.

Стажування тривалістю 3-6 місяців пройшли **2** працівники університету:

- Доцент кафедри внутрішньої медицини №3 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України **Ружицька Оксана Олександрівна** – Клінічне стажування для молодих нефрологів в рамках стипендіальної програми Європейської асоціації нефрології, діалізу і трансплантації (ERA-EDTA Fellowship Programme) у Fondazione IRCCS Ca'Granda Ospedale Maggiore Policlinico Milano, Nephrology, Dialysis and Transplant Unit у період з 02 вересня 2018 р. до 01 березня 2019 р. (Мілан, Італія).
- Доцент кафедри педіатрії №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України **Фурдела Вікторія Богданівна** – фахове стажування у період з 03 вересня 2019 р. до 07 грудня 2019 р. на базі кафедри педіатрії Жешувського університету (Жешув, Польща).

У 2019 р. для читання лекцій та проведення майстер-класів у рамках програми **Visiting Professor** було запрошено **7** фахівців з провідних закордонних університетів:

– у рамках освітнього семінару Федерації Європейських біохімічних товариств «Techniques and efficient roadmaps: new options for practicals and innovative learning»:

1. Prof. Jerka Dumic - Факультет фармації та біохімії, Загребський університет, Хорватія.
2. Dr. Angel Herraez - Університет Алькали, Алькала-де-Енарес, Іспанія.
3. Dr. Keith Elliot – Університет Манчестера, Велика Британія.
4. Dr. Ferhan Sagin - Ege університет, Ізмір, Туреччина.

5. Dr. Beáta G Vértessy - Будапештський університет технології та економіки, Угорщина.

– у рамках програми «Громадське здоров'я»:

1. Prof. Timo Ulrichs – Університет Аккон Берлін, Німеччина.

2. Dr. Gaby Feldmann– Університет Аккон Берлін, Німеччина.

У рамках цієї програми завідувач кафедри медичної реабілітації ТНМУ проф. І. Мисула читав лекції у Вищій Школі імені Папи Івана Павла II у Бялій Подлясці (Бяла Подляска, Польща).

ERASMUS

В рамках програми Erasmus+ Staff Mobility взяли участь **3** працівники ТНМУ.

З них:

- у програмі Erasmus+ Staff Mobility for Teaching читали лекції наступні викладачі:
  - доцент кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими Ю. Данилевич у Вищій Школі імені Папи Івана Павла II у Бялій Подлясці (Бяла Подляска, Польща).
  - завідувач кафедри соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я Г. Сатурська в Університеті безпеки в Познані (Познань, Польща).
  - у рамках програми Erasmus+ Staff Mobility for Teaching наш університет відвідала Оксана Ожовська, викладач факультету соціальних наук Університету безпеки в Познані (Познань, Польща).
- у програмі Erasmus+ Staff Mobility for Training:
  - доцент кафедри педіатрії № 2 Ковальчук Тетяна Анатоліївна взяла участь у роботі IV Week of Internationalization в Університеті Сантьяго де Компостела (Сантьяго де Компостела, Іспанія).

У 2019 р. Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України у складі консорціуму європейських університетів активно працює в проекті **REHAB – «Інноваційна реабілітаційна освіта – запровадження в Україні нових магістерських програм»** (у рамках програми Erasmus+ Key Action 2 – Capacity Building).

Також у рамках програми Erasmus+ Key Action 2 – Capacity Building спільно з медичними університетами Португалії, Вірменії, Грузії продовжується співпраця у проекті **SAFEMED – Basic Clinical Skills for Patient Safety Improvement in Medical Education.**

У рамках цієї ж програми у 2019 р. розпочато роботу над спільним міжнародним проектом **Developing coMplex systems Approach In methodology of meDical and dentAl education (MAIDAN)**. Нашим партнером у цьому проекті є Університет Сантьяго де Компостела (Сантьяго де Компостела, Іспанія).

У 2019 році розпочато міжнародну співпрацю у рамках програм **Erasmus** та **Mevlana** з Університетом Мармара (Стамбул, Туреччина).

У рамках програми Erasmus+ Key Action1–Learning Mobility of Inividuals триває співпраця з **9** закордонними університетами:

- Університет Арістотеля в Салоніках (Салоніки, Греція);
- Коледж імені Св. Ігнатія Лойоли (Каунас, Литовська Республіка);
- Університет Аккону (Берлін, Німеччина);
- Університет Сантьяго де Компостела (Сантьяго де Компостела, Королівство Іспанія);
- Латвійська академія спортивної освіти (Рига, Латвія);

- Вроцлавським медичним університетом (Вроцлав, Польща);
- Вища Школа імені Папи Івана Павла II в Бялій Підлясці (Біла Підляска, Польща);
- Вища школа безпеки в Познані (Познань, Польща);
- Університетом Ондокуз Маюс (Самсун, Туреччина).

З метою досягнення міжнародного співставлення освітніх стандартів, залучення іноземного інтелектуального потенціалу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між українськими та закордонними партнерськими навчальними закладами, встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних в'язків в університеті активно здійснюється програма «visiting professor».

Триває започаткована у 2013 р. програма міжнародних студентських обмінів, метою якої є розширення академічної мобільності студентів, покращення якості вищої освіти, підвищення ефективності наукових досліджень, зростання конкурентоздатності випускників вищих навчальних закладів на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці.

У рамках започаткованої програми міжнародних студентських обмінів та згідно з підписаною двосторонньою угодою про співпрацю для навчання на теоретичних і клінічних базах Вроцлавського медичного університету (Польща) у 2019 р. було делеговано **10** студентів ТНМУ.

Перспективною для здійснення академічних студентських обмінів в рамках Угод про міжнародну співпрацю університетів-партнерів є програма Міжнародних літніх студентських шкіл, розпочата у 2006 році.

Міжнародні літні студентські школи – єдина у Європі інформативно-комунікативна програма, основним завданням якої є налагодження партнерських стосунків між студентами вищих медичних навчальних закладів України, Європи, США та інших країн світу. У рамках міжнародної програми Міжнародні Літні студентські школи кожного року ТНМУ приймає в себе студентів з інших вищих медичних навчальних закладів України та закордону.

У липні 2019 р. успішно проведено **XIV Міжнародні літні студентські школи**.

У роботі Літніх шкіл взяли участь 50 студентів ТДМУ та близько 40 гостей з вищих навчальних закладів Німеччини, Чехії, Узбекистану, Єгипту, Молдови, Польщі та Грузії:

- Університет Аккону (Берлін, Німеччина);
- Карлів університет в Празі (Прага, Чехія);
- Тбіліський Державний Медичний Університет (Тбілісі, Грузія);
- Ташкентський державний стоматологічний інститут (Ташкент, Республіка Узбекистан);
- Самаркандський державний медичний університет (Самарканд, Узбекистан);
- Університет Мансури (Єгипет);
- Вища школа імені Папи Римського Іоанна Павла II (Біла Підляска, Польща);
- Вища школа наук про здоров'я Collegium Masoviense (Жирардув, Польща);
- Державний університет медицини і фармації імені Н. Тестеміцану (Кишинів, Республіка Молдова)
- Латвійська академія спортивної освіти (Рига, Латвія).

Відбулися відео-презентації вищих медичних шкіл та країн-учасниць проєкту. Проведено змагання «Медицина невідкладних станів. Робота в команді», які згідно з програмою літніх шкіл відбуваються щороку.

Провідний фахівець в галузі мікробіології та імунології інфекційних захворювань, а також в галузі громадського здоров'я професор Університету Аккону (Берлін, Німеччина) Тімо Ульріхс (Timo Ulrichs) 22 липня провів для учасників Міжнародних Літніх студентських шкіл одноденний тренінг.

Учасники Літніх шкіл ознайомилися із навчальними базами Тернопільського національного медичного університету імені І. Горбачевського МОЗ України, здійснили екскурсію містом Тернопіль. Під час Літніх шкіл учасники проєкту взяли участь у сплаві Дністровським каньоном.

ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗАМОВЛЕННЯ

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України у 2019 р. за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Фармація, промислова фармація», «Медсестринство» (освітні програми «Сестринська справа», «Парамедик») під час вступної кампанії брав участь у широкому конкурсі на місця державного замовлення.

Конкурс на місця державного замовлення підготовки фахівців для потреб охорони здоров'я становив:

Спеціальність	Показник державного замовлення	Кількість поданих заяв	Конкурс	Кількість зарахованих осіб
Медицина	262	2060	7,86	221 (т.ч. 2 особи переведені відповідно до умов прийому)
Стоматологія	5	759	151,8	6*
Фармація, промислова фармація	10	976	97,6	10
Медсестринство (Сестринська справа – бакалавр)	5	184	36,8	5
Медсестринство (Парамедик – бакалавр)	25	210	8,4	15

*Примітка: 1 студент переведений на вакантне місце державного замовлення за спеціальністю 221 «Стоматологія» за рахунок вакантних місць державного замовлення з інших спеціальностей у межах галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (лист-погодження №01/1/3957 від 09.08.2019 р.; протокол приймальної комісії №58 від 09.08.2019 р., наказ про переведення №407 від 09.08.2019 р.).

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ СПІВРОБІТНИКІВ І СТУДЕНТІВ

Соціальна політика університету та профспілкового комітету співробітників і студентів спрямована на вдосконалення роботи із соціального захисту співробітників та студентів, забезпечення прав, збереження й підвищення матеріального добробуту, створення відповідних безпечних умов праці й навчання, організацію відпочинку й оздоровлення. Дотримання норм соціального захисту співробітників і студентів є одним з пріоритетних завдань у діяльності університету. При цьому соціальні гарантії відіграють важливу роль не тільки в забезпеченні безперервної діяльності колективу, але і сприяють покращанню якості освітнього процесу, наукової, організаційної та виховної роботи.

У соціальному захисті важливе значення має забезпечення належних та безпечних умов праці, атестація робочих місць працівників, матеріальна допомога для підтримання забезпечення життєвого рівня, захист від чинників, що знижують життєвий рівень, створення умов, що дозволяють працівникам безперешкодно заробляти собі на життя будь-якими, що не суперечать закону, способами, підтримка в медичному забезпеченні, оздоровленні та відпочинку.

Згідно з Колективним договором і чинним законодавством, ректоратом узгоджуються з профспілковим комітетом працівників усі накази з питань трудових стосунків, організації й нормування праці, розподілу навчального навантаження. Питання про порушення виробничої дисципліни обговорюються на спільних засіданнях профкому та адміністрації університету. Усі питання, що стосуються студентського життя, узгоджуються зі студентським самоврядуванням університету.

У звітному році відповідно до рішення конференції трудового колективу університету кошти в розмірі 1,5 % фонду оплати праці виділялися на лікування працівників і студентів та культурно-масову роботу. Відповідно до колективного договору між адміністрацією та профспілковою організацією університету було створено спільну комісію для виділення коштів на лікування хворих працівників і студентів. У 2019 р. рішенням комісії надано допомогу на лікування 160 працівникам на суму 1476,9 тис. грн, первинною профспілковою організацією згідно рішення комісії було надано матеріальну допомогу у зв'язку з тяжким матеріальним становищем 503 працівникам на суму 489,6 тис. грн.

У звітному році були покращені умови праці на більшості кафедр та підрозділів університету. Зокрема, дооснащено симуляційний центр новими фантомами, придбано нове обладнання для кафедр стоматологічного факультету, покращено умови вентиляції у всіх атестованих наукових лабораторіях, відділі незалежного тестування знань студентів, книгосховищі.

Відповідно до рішення вченої ради у 2019 р. для підтримання життєвого рівня кожному працівнику університету додатково до заробітної плати проводилася щомісячна доплата в розмірі 2252 грн із коштів спеціального фонду.

Матеріальної допомоги на оздоровлення у 2019 р. виплачено в сумі 6031,3 тис. грн, допомоги на поховання – 100,0 тис. грн.

Велику роботу у звітному періоді проведено для покращання медичного обслуговування працівників і студентів університету. Так, лише у

міжкафедральній навчально-дослідній лабораторії упродовж 2019 р. було проведено 5282 загальноклінічних досліджень для працівників університету та 1132 – для студентів, імуноферментних – 3059 та 661 відповідно, біохімічних – 1012 для працівників та 128 – для студентів, досліджень шляхом полімеразно-ланцюгової реакції – 3680. В цілому за рік здійснено 16186 досліджень для працівників та студентів. Університет власними силами забезпечує проходження також і медичного огляду для працівників і студентів.

З відкриттям в університеті стоматологічного відділу університетської клініки студенти та працівники університету мають можливість безкоштовно отримати стоматологічну допомогу, рентгенологічне і ортопантомографічне обстеження.

З метою профілактики грипу профспілковою організацією університету було закуплено вакцину та безкоштовно, за бажанням, провакциновано 250 співробітників і 50 студентів суму 95,672 тис. грн..

Опікується також університет і непрацюючими пенсіонерами, колишніми його співробітниками. До Великодніх свят кожному непрацюючому пенсіонеру було організовано та вручено продуктовий набір «Великодній кошик».

За звітний період приділялася увага також і оздоровленню та відпочинку студентів і співробітників. На базі навчально-оздоровчого комплексу університету «Червона калина» у літній період оздоровлено 202 студенти та 182 працівників. Протягом року 112 працівників скористалися можливістю відпочинку за путівками вихідного дня на базі «Червона калина».

Особливо опікується університет студентами-сиротами. Щомісячно відбуваються зустрічі ректора з даною категорією студентів, виплачено матеріальної допомоги студентам-сиротам у сумі 193,3 тис. грн, у тому числі на придбання навчальної літератури – 113,3 тис. грн, на придбання предметів гардеробу та текстильної білизни – 6,8 тис. грн.

До свята Миколая кожному студенту сироті виплачено матеріальну допомогу в розмірі 10 тис. грн від університету та від профкому по 1000 грн і вручено святкові подарунки.

В університеті працюють і навчаються більше 10 осіб, які безпосередньо приймали участь у антитерористичній операції на Сході України. У звітному році до Дня захисника Вітчизни їх було відзначено матеріальною винагородою та вручено подяки від ректора університету.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

За звітний період діяльність адміністративно-господарського підрозділу спрямовувалась на забезпечення успішної організації навчального, наукового та лікувального процесів, створення належних умов для роботи викладачів, повноцінного навчання, комфортного проживання та відпочинку студентів у гуртожитках.

Працівниками адміністративно-господарського підрозділу ефективно контролювалась експлуатація будівель, споруд і приміщень навчальних баз, проведення поточних і капітальних ремонтів, охорона майна університету. Проведено усі необхідні заходи, що згідно відповідного наказу МОЗ України регламентують підготовку ТНМУ до роботи в осінньо-зимовий період 2019-2020 рр. Опалювальний сезон проходить безаварійно.

На виконання заходів з енергозбереження в Університеті проведено утеплення фасадів двох навчальних корпусів та гуртожитку мінерально-ватними плитами загальною площею 2 921,34 м², встановлено енергозберігаючих металопластикових конструкцій загальною площею 35,84м², проведено заміну ламп розжарювання на люмінесцентні та енергозберігаючі (світлодіодні) на суму 62 687, 26 грн., проведено метрологічну повірку лічильників обліку газу, теплової та електричної енергії, водопостачання. У корпусах проведено поточний ремонт внутрішніх систем опалення та водопостачання, поточний ремонт паливних котлів котельні комплексу будівель віварію, введено в експлуатацію паливну для обігріву кафедри клінічної анатомії і оперативної хірургії. Проведено технічне обслуговування теплових вузлів навчальних корпусів та гуртожитків. Періодично, 1раз на місяць проводиться моніторинг використання енергоносіїв. Працює постійно діюча комісія з енергозбереження та призначено відповідальних осіб для контролю за економним використанням енергоносіїв. Шляхом регулювання подачі на теплових вузлах у будівлях університету, не порушуючи гігієнічних теплових норм у минулий опалювальний період загалом зменшено споживання теплової енергії у корпусах на 10%, у гуртожитках на 5%.

Станом на сьогоднішній день виконано ремонтно-будівельних робіт у навчальних корпусах та гуртожитках університету на загальну суму 24 353 527,58 грн.

У навчальному корпусі № 1 ННІ фармакології, гігієни та медичної біохімії імені М.П. Скакуна капітально відремонтовано архіви і кабінети медичного та іноземного деканатів, приймальної комісії, канцелярії, профкому, підвальних приміщень, апаратної кімнати актові зали. Нові меблі отримали відремонтовані навчальний відділ, навчально-науковий відділ незалежного тестування знань, бухгалтерія. Під час облаштування сектору експериментальних та клінічних досліджень і виконання науково-дослідних робіт виникла потреба в корекції існуючої системи вентиляції цієї лабораторії. На сьогодні виконано зонування вентиляції та охолодження приміщень за науково-дослідницькими потребами із встановленням необхідних НЕРА-фільтрів.

У навчальному корпусі № 2 ННІ морфології за адресою вул. Руська, 12 капітально відремонтовано історичний фасад, облаштовано його зовнішнє освітлення та освітлення території перед будівлею, встановлено автоматичний шлагбаум для регуляції в'їзду автотранспорту у внутрішній двір. На 4-му поверсі корпусу проведено ремонт і облаштовано імуногістохімічну лабораторію та навчальні кімнати кафедри функціональної і лабораторної діагностики. Розпочато капітальний ремонт всередині корпусу.

У навчальному корпусі № 3 фармацевтичного факультету за адресою вул. Руська, 36, замінено покриття сходів до деканату, змонтовано захисні дашки над

сходами, проведено поточний ремонт на кафедрі фармакогнозії з медичною ботанікою, утеплено межу фасадну стіну, відновлено відмостку.

У навчальному корпусі № 4 університетської бібліотеки за адресою вул. Січових стрільців, 8 завершено капітальний ремонт приміщень фонду зберігання літератури, колекції журналів та літератури депозитарного зберігання, відділу видачі літератури, абонентного відділу, кабінету завідуючої та кімнати відпочинку, санвузлів та коридору.

У навчальному корпусі №5 за адресою вул. Словацького, 2 проведено часткову заміну меблів на кафедрі фізіології з основами біоетики та біобезпеки, додатково виготовлені меблі для кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я. У корпусі розпочато капітальний ремонт.

У навчальному корпусі №6 за адресою вул. Чехова, 3 капітально відремонтовано навчальні кімнати для університетського центру симуляційного навчання, завершено ремонтно-будівельні роботи у цокольному поверсі, його гідроізоляція, відновлено приямки по контуру будівлі, утеплено фасад, завершено реконструкцію частини цього навчального корпусу з добудовою приміщень кафедри медицини катастроф та військової медицини. Завершено благоустрій та огороження території з влаштування паркувального майданчику для автотранспорту працівників університету. Для зручності студентів і викладачів комфортними меблями облаштовано теплий перехід між навчальними корпусами №6 і №10 по вул. Чехова, 3 і 7. Нові меблі отримали центр симуляційного навчання та кафедра терапевтичної стоматології.

У корпусі за адресою вул. Чехова, 7 завершено капітальний ремонт приміщень із заміною дверних блоків, ремонтом сходових маршів парадного входу та балконів. Нові меблі отримала кафедра дитячої стоматології. Виготовлено і передано до будівельної експертизи проектно-кошторисну документацію для здійснення надбудови 3-го поверху. Планується перемістити у цю надбудову кафедру терапевтичної стоматології з сусіднього корпусу, а звільнені навчальні площі віддати на потреби симуляційного навчання.

У навчальному корпусі № 7 за адресою вул. Коцюбинського, 3 завершено ремонтні роботи з утеплення і опорядження фасаду, заміни склоблоків 1-го поверху на енергозберігаючі склопакети, капітального ремонту туалетів, опалення, електропостачання, вентиляції, капітального ремонту кафе «Панацея», лекційної аудиторії, благоустрою та огороження прилеглої території. Проводяться проектно-вишукувальні роботи, які передбачають капітальний ремонт спортивного залу з облаштуванням належної вентиляції та сучасного покриття підлоги.

У навчальному корпусі №11 за адресою вул. Дорошенка, 7 при підготовці до поточного навчального року у стислі терміни проведено поточні ремонти місць загального користування, частково перелаковано підлоги. У корпусі перевірили стан системи водопостачання, каналізації та електричного живлення.

На території комплексу навчальних корпусів за адресою вул. Глибока, 19А завершено роботи з благоустрою території, завершено ремонтні роботи на кафедрі управління та економіки фармації з технологією ліків та кафедральної наукової лабораторії. Також завершено ремонтно - будівельні роботи в існуючій будівлі для розміщення кафедри оперативної хірургії та клінічної анатомії.

У хірургічному корпусі університетської лікарні збільшено місткість студентського гардеробу. У терапевтичному корпусі проведено ремонт жіночих і чоловічих санвузлів біля 6-ї аудиторії. Поточні ремонти і умеблювання проведено на кафедрах: дитячих хвороб з дитячою хірургією, педіатрії №2, гінекології №1 та №2, онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини, кафедрі медичної реабілітації, кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії, педіатрії ННІ ПО, терапії та сімейної медицини ННІ ПО, первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики сімейної медицини, психіатрії, наркології та медичної психології, на кафедрі неврології, де утеплили дахове перекриття і навішали додаткові радіатори опалення, на курсі шкірних і венеричних хворіб, на кафедрі медичної реабілітації де створено кабінет ерготерапії, облаштовано санвузол біля 4-ї аудиторії, проведено поточний ремонт у студентському гардеробі.

У гуртожитку №1, де проживають іноземні студенти завершено капітальний ремонт 6-ти поверхів правого крила, технічний поверх і дах. Власне, замінено електропроводку, силове устаткування, світильники, каналізація, тепле і холодне водопостачання, дверні блоки, плиткового покриття у коридорах, місцях загального користування, житлових кімнатах, ремонт огорожі балконів.

У ході виконання ремонтних робіт виникла необхідність заміни обох ліфтів, які вже вичерпали свій ресурс, утеплення дахового перекриття та влаштування системи кондиціонування у силовому тренажерному залі цокольного поверху гуртожитку. Внесено міні до основного проекту.

У гуртожитку №2 проведено поточний ремонт 34 кімнат 8, 9 поверху, приміщень для студентської пральні. Для попередження реверсу стічних вод з міського водного колектора встановлено у межовому колодці зворотній клапан.

У гуртожитку № 3 за адресою вул. Коцюбинського, 18А завершено роботи з утеплення фасаду гуртожитку та монтування пандусу, облаштовано відпочинкові зони на усіх поверхах, проведено капітальний ремонт душових. Завершено благоустрій і капітальний ремонт території навколо гуртожитку. Завершено роботи з облаштування площадки силових вуличних тренажерів.

У гуртожитку № 4 завершено утеплення фасаду, проведено косметичний ремонт місць загального користування.

У НОК «Червона Калина» проведено поточний ремонт фасаду конгресцентру, приміщень кухні та камінного залу, трансформаторної підстанції, поточний ремонт у готелі, профілакторії, будиночках, військовому містечку, фасадів і дахів виробничих приміщень, фасадів будиночків, басейну, тенісного корту (великого і малого), літньої естради, частково пофарбовано огорожі вздовж території. Завершено роботи з ремонту господарського двору.

Проведено поточні ремонти у навчально практичних центрах первинної медико – санітарної допомоги університету.

З метою рекламування діяльності університету встановлено зовнішню рекламу на білборді по вулиці Живова біля гуртожитків.

Фінансово-господарська діяльність

Основними напрямками діяльності університету є підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів, науково-дослідна робота, спеціалізована стоматологічна допомога.

Станом на 01.01.2020 року чисельність студентів склала 7235 осіб, що на 686 студентів більше, ніж на 01.01.2019 року.

Аналіз чисельності студентів

Показники	01.01.2019 р.	01.01.2020 р.	Відхилен ня (+,-)
Чисельність студентів – усього, в тому числі	6549	7235	+686
Бюджетної форми навчання	1236	1340	+104
Контрактної форми навчання вітчизняні студенти	3348	3581	+233
Контрактної форми навчання іноземні студенти	1965	2314	+349

В експлуатації університету знаходиться 9 навчальних корпусів, 4 гуртожитки, видавництво «Укрмедкнига» та навчально-оздоровчий комплекс «Червона калина».

Окрім того, університет орендує 3 приміщення для роботи навчально-практичних центрів та 1 приміщення під навчальний корпус.

Приміщення, які тимчасово не використовуються в діяльності університету здаються в оренду.

За 2019 рік надійшло коштів загального фонду по КПКВК 2301020 «Дослідження, наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка та підвищення кваліфікації наукових кадрів у сфері охорони здоров'я, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та об'єктів, що становлять національне надбання» становить – 1414,3 тис. грн., що на 414,0 тис. грн. більше, ніж у 2018 році.

Виконання кошторису загального фонду по КПКВК 2301020

Показники	2018 р. (тис. грн.)	2019 р. (тис. грн.)	Відхилен ня (+,-)
Надходження коштів - усього	1000,3	1414,3	+414,0
Поточні видатки	1000,3	1414,3	+414,0

Оплата праці і нарахування на заробітну плату	825,0	865,3	+40,3
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	172,7	544,9	+372,2
Оплата послуг (крім комунальних)	2,0	3,4	+1,4
Інші поточні видатки	0,6	0,7	+0,1

Залишок невикористаних відкритих асигнувань станом на 01.01.2020 року становить 0,4 тис. грн. Причиною невикористання коштів є недостатність коштів для оплати за патент.

За 2019 рік надійшло коштів загального фонду по КПКВК 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації» 54825,5 тис. грн., що на 6401,4 тис. грн. більше, ніж у 2018 році.

Виконання кошторису загального фонду по КПКВК 2301070

Показники	2018 р. (тис. грн.)	2019 р. (тис. грн.)	Відхилення (+,-)
Надходження коштів - усього	48424,1	54825,5	+6401,4
Поточні видатки	48424,1	54825,5	+6401,4
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	35989,7	39952,0	+3962,3
Продукти харчування	603,3	670,1	+66,8
Оплата послуг (крім комунальними)		0,4	+0,4
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	477,3	516,5	+39,2
Стипендії	10832,9	13039,4	+2206,5
Інші виплати населенню	520,9	647,1	+126,2

Невикористаних асигнувань по КПКВК 2301070 станом на 01.01.2020 року немає.

Університет надає платні послуги відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010р. №796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної та комунальної форми власності», від 17.09.1996р. № 1138 «Про затвердження переліку платних

послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти».

За 2019 рік надійшло коштів спеціального фонду по КПКВК 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації» 336156,2 тис. грн., що на 40813,2 тис. грн. більше, ніж у 2018 році.

Виконання кошторису спеціального фонду по КПКВК 2301070

Показники	2018 р. (тис. грн.)	2019 р. (тис. грн.)	Відхилення (+,-)
Надходження коштів - усього	295343,0	336156,2	+40813,2
Плата за послуги що надаються згідно із законодавством, в тому числі	292609,6	328867,8	+36258,2
За послуги, що надаються згідно з основною діяльністю	273107,5	306259,6	+33152,1
Від додаткової (господарської) діяльності	19402,6	22471,1	+3068,5
Плата за оренду майна	57,9	67,7	+9,8
Від реалізації майна (крім нерухомого)	41,6	69,4	+27,8
Інші джерела власних надходжень бюджетних установ (гранти, дарунки, благодійні внески)	2733,4	7288,4	+4555,0
Від отриманих благодійних внесків, грантів та дарунків	2674,0	7176,4	+4502,4
Від підприємств, організацій та інших бюджетних установ на виконання цільових заходів	59,4	112,0	+52,6
Видатки – усього, в тому числі	244996,6	305447,9	+60451,3
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	175569,0	226831,7	+51262,7
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	13115,1	13262,6	+147,5
Продукти харчування	1597,8	2118,7	+520,9
Оплата послуг (крім комунальних)	8330,8	7554,7	-776,1
Видатки на відрядження	1018,9	884,9	-134,0
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	10628,1	12033,6	+1405,5

Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку		8,8	+8,8
Стипендії	74,4	95,5	+21,1
Інші виплати населенню	160,7	345,4	+184,7
Інші поточні видатки	70,9	2872,3	+2801,4
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	18296,0	16209,8	-2086,2
Капітальний ремонт	14729,1	16398,6	+1669,5
Реконструкція та реставрація	943,3	6831,3	+5888,0
Придбання землі та нематеріальних активів	462,5	-	-462,5

Зростання надходжень спеціального фонду у 2019 році відбулося за рахунок збільшення чисельності студентів, в тому числі іноземних, плати за проживання в гуртожитках, видавничої діяльності та отриманих грантів.

Видатки спеціального фонду у 2019 році на заробітну плату і нарахування на неї зросли за рахунок підвищення розміру заробітної плати, на оплату комунальних послуг - за рахунок підвищення тарифів на комунальні послуги та енергоносії, на реконструкцію та реставрацію - за рахунок збільшення обсягу робіт.

За 2019 рік надійшло коштів спеціального фонду по КПКВК 2301200 «Спеціалізована консультативна амбулаторно - поліклінічна та стоматологічна допомога, що надається вищими навчальними закладами, науково-дослідними установами та загальнодержавними закладами охорони здоров'я» надійшло коштів – 92,5 тис. грн. що на 28,2 тис. грн. більше, ніж у 2018 році.

Виконання кошторису спеціального фонду по КПКВК 2301200

Показники	2018 р. (тис. грн.)	2019 р. (тис. грн.)	Відхилення (+,-)
<u>Надходження коштів - усього</u>	<u>64,3</u>	<u>92,5</u>	<u>+28,2</u>
Плата за послуги що надаються згідно із законодавством, в тому числі	64,3	92,5	+28,2
За послуги, що надаються згідно з основною діяльністю	64,3	92,5	+28,2
Від додаткової (господарської) діяльності			
Плата за оренду майна			
Від реалізації майна (крім нерухомого)			

Видатки – усього, в тому числі	52,3	70,9	+18,6
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	34,5	54,5	+20,0
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	16,1	13,2	-2,9
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	1,7	3,2	+1,5

У 2019 році стоматологічним відділом надавалися послуги із зубопротезування, рентгендіагностики та ортопантомограми.

Бюджет університету у 2019 році склав 392488,5 тис. грн., у 2018 році – 344831,7 тис. грн., що на 47656,8 тис. грн. більше, ніж в попередньому періоді. Частка коштів загального фонду в бюджеті університету у 2019 році склала 14,3%.

Придбання товарів і послуг, обладнання, проведення поточних та капітальних ремонтів у 2019 році здійснювалось за рахунок коштів спеціального фонду.

У 2019 році через електронний майданчик Прозоро було проведено 45 тендерних закупівель, очікуваною вартістю – 67017,4 тис. грн., укладено договорів на 63544,1 тис. грн. Економія коштів по придбанню товарів і послуг становила 3439,8 тис. грн.

Протягом 2019 року видатки на утримання університету здійснювались з дотриманням постанови Кабінету Міністрів України №710 від 11.10.2016 року «Про ефективне використання державних коштів». Придбання товарно-матеріальних цінностей в університеті здійснювалось з дотриманням вимог постанови Кабінету Міністрів України № 332 від 04.04.2001 року «Про граничні суми витрат на придбання автомобілів, меблів, іншого обладнання та устаткування, мобільних телефонів, комп'ютерів державними органами, а також установами та організаціями, які утримуються за рахунок державного бюджету».

Відповідно до п. 2 постанови Кабінету Міністрів України № 1673 від 29.11.2006 року «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» недотримання фінансового та бюджетного законодавства, а також незабезпечення виконання в установлені строки законних вимог органів, яким надано право здійснення фінансового контролю у 2019 році не допускалося.

Кошти загального та спеціального фондів використовувались ефективно та в межах кошторисних призначень.

Дебіторська заборгованість за доходами станом на 01.01.2020 року становить 1074,1 тис. грн., в тому числі плата за навчання – 1073,6 тис. грн., плата за проживання в гуртожитках – 0,5 тис. грн.

Кредиторська заборгованість по доходах станом на 01.01.2020 року становить 64006,4 тис. грн., в тому числі попередня оплата за навчання – 63882,0 тис. грн, за проживання в гуртожитках – 9185,2 тис. грн., за періодичні видання видавництва університету – 55,2 тис. грн., на виконання госпрозрахункової теми – 60,0 тис. грн.

Дебіторська заборгованість за видатками по спеціальному фонду станом на 01.01.2020 року становить 148,3 тис. грн. – попередня оплата за періодичні видання на 2020 рік.

Кредиторська заборгованість за видатками станом на 01.01.2020 року відсутня.

Податки, збори та платежі до бюджету вносились своєчасно і повністю.

Виплати заробітної плати та стипендії здійснювались своєчасно у встановлені терміни. Станом на 1 січня 2020 року заборгованості по заробітній платі та стипендії немає.

У 2019 році проведено річну інвентаризацію державного майна з дотриманням вимог законодавства. В усіх підрозділах університету майно закріплене за матеріально-відповідальними особами, з якими укладено договори про матеріальну відповідальність.

В університеті ведеться внутрішній контроль щодо планування, цільового і ефективного використання бюджетних коштів.

Фінансовий стан університету можна покращити за рахунок:

- збільшення кількості контрактних студентів, зокрема іноземних;
- перегляду вартості платних послуг відповідно до зростання заробітної плати, цін та тарифів;
- залучення спонсорських коштів;
- збільшення обсягів надання платних послуг;
- отримання міжнародних грантів на здійснення наукових досліджень та реалізацію освітніх проектів.

Ректор

Михайло Корда